

Šiame numery

Vladas Jakubėnas gyvenime ir kūryboj.

I klausimus atsako Antro mokslo ir kūrybos simpoziumo organizatoriai ir sekcijų pirmininkai: V. Vardys, J. Jurkūnas, J. Rimkevičius, R. Šilbajoris, S. Matas, J. Valaitis, J. Girnius, D. Giedraitis, K. Trimakas, B. Vaškelis, V. Kavolis, L. Dambriūnas, J. Gimbutas, J. Genys, V. Klemas, A. Dundzila, A. Butkus, A. Kerelis.

Kertinė paraštė

Kalbantis su mūsų intelektualais

Niekas negali ginčyti, kad mums yra svarbi lietuviškai kalbančių ir lietuviškai galvojančių bei jaučiančių gausa, jų skaičius, ypač išeivijoje. Bet dar svarbiau yra, kad toje gausoje būtų kuo didžiausias procentas intelektualų, aukštąjį mokslą baigusių, gyvenamajam krašte savo srityje įtakingų ir nuo savo tautinės bendruomenės neatšokusių narių.

Džiaugiamės, kai jaunimas būriais suklekia pašokti tautinių šokių šventėse, džiugiojamės, kai vyresnieji ir jaunesnieji traukia tą pačią lietuvišką dainą tūkstantiniame dainų šventės chore. Bet dar labiau turime džiaugtis ir didžiutis, kai į Mokslo ir kūrybos simpoziumus suskrenda daugiau kaip šimtinė paskaitininkų bei pranešėjų, susirenka intelektualine prasme dar gyva tūkstantinė auditorija.

Ypač šiltas jausmas turi užplūsti lietuviškosios išeivijos širdį, kai didžioji dauguma mokslo ir kūrybos simpoziumo prelegentų fizine, dvasine ir moksline prasme yra jau šio krašto augintiniai, o vis dėlto drauge ir visų mūsų lietuviškųjų pastangų produktas, nesigėdinąs savo lietuviškos etiketės.

Šiais laikais mažai tautai, net neatsiplėšusiai nuo savo istorinės žemės, tikriausias išlikimo laidas yra didžiausiu procentu aukštas jos narių intelektualinis lygis. Tokia tauta ir okupacijos atveju gali išlikti, kaip graikai išliko prieš romėnus. Dar labiau šitai salsto išeiviją. Tėvynėje, jei tik įsibrovėliai nesigriebs masinio genocido, tauta vis tiek auga ir auga. Išeivijoje fizine prasme gimstančių taipgi neturks. Bet ar jie visi čia, sąmoningo lietuvio prasme, liks gyvi? Ar jie mūsų išeiviškosios visuomenės sąmoningą gausą vis didins ir didins? Visų bendruomenių svetimosios žemės praeitis,

k. brd.

VLADAS JAKUBĖNAS GYVENIME IR KŪRYBOJ

Trumpi ataudai ir muzikiniai metmenys kompozitoriaus kūrinių koncerto Chicagoje proga

BALYS CHOMSKIS

Arčiau žvilgtelėti į kompozitorių — žmogų, į jo muzikinę veiklą žodine kalba yra mažai analogija su muzikos atlikėjais koncerto salėse. Tik čia vietoj gyvos muzikos — menininko asmenybės varšotumas, sušildytas taip pat širdimi ir protu. Ir štai aš matau Vladą Jakubėną ne atsiskyrėlį, nesikrajojantį kaip sateptą svetimoje erdvėje, o išaugusį Lietuvos žemėje, giliai įleidusį šaknis į jos kultūrą, socialinę ir netiesiogiai į politinį gyvenimą. Kompozitorius priklauso prie J. Gruodžio ir K. V. Banaičio epochos, kuriuos riša ne vien bičiulystė, Kauno konservatorija, kova už lietuvišką muziką. Kad ir būdami skirtingi talentu, emocine ir intelektualine prošaiste, jie susitinka kūrybos meistriskumo išraiškoj.

Jakubėno (g. 1904) vaikystė brenė tradicinių ir liberalių akiračių nuotaikose. Iš tėvo, ev. reformatų kunigo, paveldėjo Kalvino dvasios drausmę (protas valdo aistras), iš motinos meilę muzikai. Lietuviška jaunuolio dvasia šviesiau atbunda labai neįprastose likimo aplinkybėse, kai Pirmojo pasaulinio karo metu atsiduria su tėvais Rusijoje. Dėl silpnos sveikatos, Yčui padedant, paauglys apsigyvena lietuvių sanatorijoje Jaltoje, kur gydyti ir veikt tautiškai susipratę šviesuoliai. Jaunuolio siela viskuo žavi, biržietiška tarmė virsta literatūrine kalba, susitikimas su J. Tallat-Kelpša, kurio "Ne margi sakalėliai" jau aidėjo sanatorijoje, skaldo slaptą tėvo troškimą matyti sūnų savo padėjėju, ir praeivis diena muzikos pasauliui.

Grįžus tėvynėn, prasideda mokslo metai. VI. Jakubėnas baigia gimnaziją, Kauno muzikos mokyklos fortepiono klasę, Rytinis elitas. Ir jeigu laisvajame pasaulyje bus gera saują ne vien žydiškų, bet ir lietuviškų einšteinų ar kisingerių, tai savo tautos istoriniam kely ta saują lems daugiau, negu šimtai tūkstančių, kurių ir taip nebus.

Šios krypties žygio pradžia tebūna jau tradicija bevirsta lietuviškąjį Mokslo ir kūrybos simpoziumai išeivijoje. Šio Antrojo proga "Draugo" kultūrinis priedas pateikė po trejetą klausimų pagrindiniams Simpoziumo organizatoriams ir sekcijų pirmininkams. Didžioji dalis užklaustųjų į klausimus atsiliepė. Jaunimo centre, Chicagoje, lapkričio 21-25 dienomis įvykstančio Antrojo mokslo ir kūrybos simpoziumo išvakarėse įvairius ir spalvingus užklaustųjų atsakymus spausdiname šio šeštadienio puslapiuose (atsakymų bus ir kitą šeštadienį), kad užsimegztų artimesnis kontaktas tarp Simpoziumo "kaltininkų" ir visų kitų, akistatoje ir dvasioje Simpoziume dalyvaujančių.

Tuo momentu opera vis jaunatviškai stiprėjo, tapdama lyg ir aukščiausiu muzikos kultūros centru. Jos žodis buvo svarus. Jai priklausė geriausi dainininkai, dirigentai, orkestrantai. Jai priklausė ir puošniausia publika, pavaldūs recenzentai, valstybės pinigai. Operos orkestras, nors užverstas tiesioginiu, operiniu darbu, organizavo ir simfoninius koncertus, kviesdamas įžymius užsienio dirigentus, kėlė orkestro meninį lygį ir repertuarą, ta-

čiau mažai laiko skyrė lietuviškai muzikai.

Vladas Jakubėnas, kuklus, realus ir inteligentiškas vyras, aiškiai matydamas Kauno muzikos panoramą, frazuoja sočiųjų išmintį: ne vien dvasia žmogus gyvas. J. Gruodis atidaro jam mažas dureles į konservatoriją. Pasmokų nedaug, o vis dėlto gera pradžia ir viltis atečiai. Vėliau dienraštis "Lietuvos Aidas" kviesia VI. Jakubėną užimti recenzento, daug kraujo sau ir kitiems gadinančio vietą, labiausiai apleistą kritikos užkampį. Valstybinis teatras, valstybinis dienraštis, ma, ir valstybinis kritikas, pasak liaudies posakio: kieno pieną laiki, to mylėk ir sagti. Čia reikia truputį atidengti, kai ką nutylėti, trumpai tarant, per daug trūkumais nesmaguriauti. Raštinga. Jakubėnas laikėsi blaivaus, dalykiško žvilgsnio į muziką, tono

dalykiškumo, vertinant atlikėjus. O vis dėlto kartais išsiverždavo moduliacija tarp "taip" ir "ne" įtartinu chromatizmu.

Tokia "nelaimė" perkūnais nugriaudė po Stasio Šimkaus kantatos "Garbei kovotojų už Lietuvos laisvę" iškilmingo koncerto, kai kritikas, nesigailėdamas gražių žodžių, suabejoja pagaliau kantatos originalumu. Ballo Dvariono pasakojimu, Šimkus įsiveržęs į konservatorijos direktoriaus kabinetą, pamatęs kritiką, įtūžęs vokiškai suriko: Schlagt ihn tot den Hund, er ist ein Rezensent (užmuškiet tą šunį, jis yra recenzentas). Kokia laiminga kritiko atvirumo akimirka!

Jakubėno gyvenimas slinko ramia, išbalansuota vaga, lyg be gilesniu, emocijų šaknų, ir valdinga protinė galia sugebėjo visur ir visada laiku pastatyti tai-

ką. O vis dėlto Laisvės alėjos ir kavinų liežuvinė kūryba, neaplenkdamas nė vieno žymesnio žmogaus, įvėlė ir VI. Jakubėną į romansiuko istoriją, išardžiusią bičiulystę su K. V. Banaičiu.

Dar labiau pagilėjo prasivėręs plyšys, kai susikryžavo abiejų autoriteto ir prestižo reikalai.

Juozas Gruodis, susilpnėjęs sveikatai, atsisakė konservatorijos direktoriaus pareigų. Jau tada Jakubėnas buvo užsirekomendavęs konservatorijoje kaip geras, sąžiningas pedagogas, žurnaluose kaip raštingas, nuosai- kus muzikos klausimų sprendėjas. Gruodis, susitaręs su Švietimo ministerija, siūlo ir įkalbinėja 35 metų vyrą užimti direktoriaus postą. Tai žavus, prestižą keliantis pasiūlymas, gera duona ir algos atžvilgiu. Jakubėnas, jausdamas didelę pareigų atsakomybę, kad be reformų konservatori-

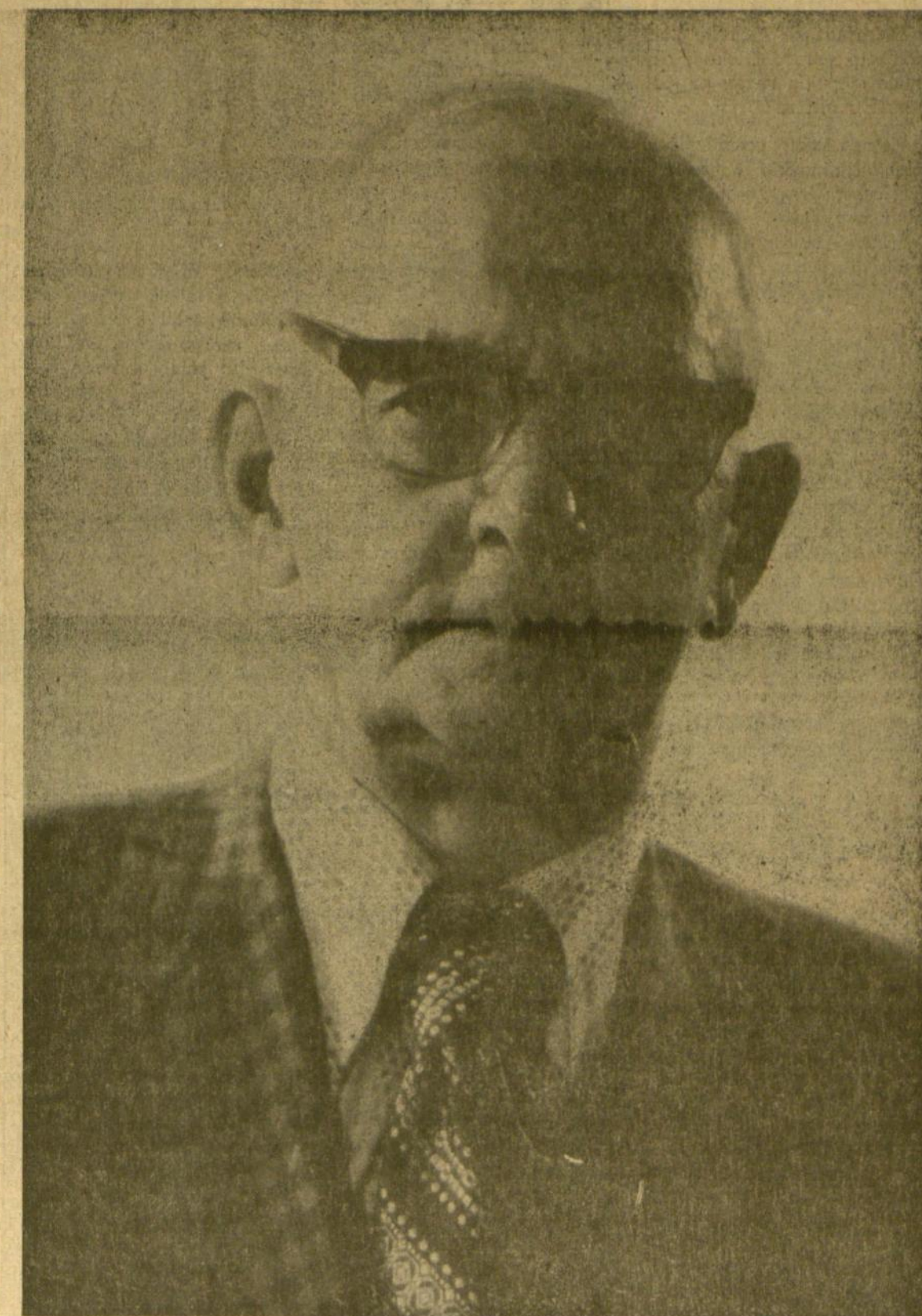
joj neapsieis, kad reikis pajudinti mažai ką teikiančias muzikos auklėjimui garsenybes, ir viską sunkiai pasvėręs, atsisako. Tada K. V. Banaitis buvo paskirtas konservatorijos direktorium. Ambicingas vyras, savy užsidaręs mąstytojas, prabilęs kūryboje jau savita ir lietuviška kalba, kompozitorius pasijuto skaudžiai užgautas, kai sužinojo, kad jaunesnis už jį kolega buvo pirmas išrinktas konservatorijos direktoriaus kandidatu. Juodvių draugystė galutinai nutrūsta ir niekad vėl nebeužsimezga.

Jakubėnas ir toliau pasilieka konservatorijos dėstytoju, skiria daugiau laiko savo kūrybai, plečia muzikinę veiklą. Kompozitorius visada buvo gyvenimo neišlepintas, užgrūdintas savarankiškumu, be išpūstų ir ambicingų iliuzijų. Jo principai ir išeivijoje pasilieka tie patys: iš muzikos gyvenimui ir doral jai tamanti, pasisvenčiant lietuviškai muzikos kultūrai, nors ir įskaudintam tėvynės praradimo. Chicago netampa jo gyvenimo kūrybos saulėlydžiu. Jis čia, kaip kadaise Kaune, yra kūrėjas, mokytojas, pianistas ir recenzentas. Aišku, siauri, mažos išeivijos kultūros rėmai atsiliepia aplamai į menininkų kūrybos darbą. O vis dėlto reikia pasakyti, kad Jakubėno kūrinių buvo dažniau atliekami Amerikoje, negu Lietuvoje, nepriklausomybės laikais. Orkestro dirigentas Malko Chicago Grant Park koncertuose atlikdavo ir Jakubėno simfoninius kūrinius.

Vladas Jakubėno kūryba pasižymi savita nuotaika, technikos ir formos kultivavimu, stilistine kultūra. Kompozitorius, nesidairydamas į avangardinius ieškojimus, yra lyg išmatavęs savo talento gelmę, kritiškai įžvelgęs į vidaus išteklis, įsiamoninę ir pagilinęs tautinės dvasios tradicijas. Jei pirmoji simfonija atspindi jaunatvišką, teoretinį žantrumą, tai antroji ir trečioji simfonija atsiliepia į anuometinį kultūros šauksmą: mes norime daugiau ir skambaus lietuviško žodžio (Herbačiauskas), mes norime prisiglausti prie mūsų žemės širdies. Naujas kūrybinis impulsas formuluoja ir naujus išraiškos principus. Kompozitoriaus technika ir formos meistriskumas susilieja su tautiniu epišku ir romantiniu lyrizmu. Jei atskleisime "Miško šventės", septynių dalių simfoninės suitos ir "Intermezzo rustico" styginiam orkestrui partitūras, lengvai pastebėsime, kad kompozitorius vengia save plagijuoti, nes kas save kartoja, žengia į estetinę mirtį.

Neturėdamas tikslo, surinkti ir aptarti čia kompozitoriaus įvairią kūrybą, noriu tik priminti, kad Jakubėno solo ir choro, o taip pat ir harmonizuotos liaudies dainos yra populiarios ir išeivijoje dainininkų labai mėgiamos. Rima Mikėnaitė (Harmonizuota lietuvių liaudies dainų)

(Nukelta į 2 psl.)

Prof. Vladas Jakubėnas, kurio muzikinės kūrybos didysis koncertas įvyksta Mokslo ir kūrybos simpoziumo dienomis Chicagoje, lapkričio 23 d. (atelnantį penktadienį) 8 val. vak. Marijos auklėsenos mokyklos salėje, Marquette Parke. Nuotr. V. Noreikos

Kalbant apie Mokslo ir kūrybos simpoziumų dabartį ir ateitį

Atsako Vytautas Vardys, Antrojo mokslo ir kūrybos simpoziumo programos pirmininkas ir rengimo darbų koordinatorius

— Daug kartų esate dalyvavę tarptautiniuose ir amerikiečių įvairiuose mokslininkų suvažiavimuose, patys esate vadovavę savo srities akademiniams seminarais už jūriuose ir tiesiogiai gėrai žinote, kaip šio pobūdžio suvažiavimai, konferencijos bei seminarai yra organizuojami bei pravedami. Sakyt, koks Jūsų įspūdis ir koks išvados, anuos lyginant su mūsų pačių lietuviškojo panašaus užmojo pastangomis? Ar jau esame lygūs ar dar turėtume stiebtis?

— Beveik visi šio simpoziumo programos dalyviai yra JAV ar Kanados universitetų bei kolegijų profesūros nariai ar tų kraštų studijinių institutų mokslininkai-tyrinėtojai. Jų kvalifikacijos, įgytos Amerikoje, Kanadoje ar Vakarų Europoje, yra lygios šių regionų mokslo žmonių kvalifikacijoms. Kai kuriose, ypač griežtųjų mokslų bei technologijos srityse, mūsų specialistai — vieni iš kartą dalyvaujantieji o kiti Chicagoje nedalyvaujantieji — yra pasiekę aukštą tarptautinių pripažinimą. „Stiebiuosi“ visada lieka vietos, mūsų specialistai tačiau, tiek iš socialinių tiek iš griežtųjų mokslų, savo kvalifikacijomis ar darbais nėra prastesni už bet kokius kitus.

Šis simpoziumas skiriasi nuo amerikinių ir tarptautinių, o taip pat ir nesiskiria. Nesiskiria tematinė organizacija, t. y. suvažiavimo organizacija mokslinėmis sesijomis. Skiriasi tačiau tuo, kad yra tarpdisciplininis: šalia istorijos sesijos yra kompiuterių posėdis, šalia literatūros — metalurgija ir t. t. Tai nėra įprasta. Čia gal šiek tiek panašumo yra į Čekoslovakų mokslų akademijos Amerikoje mokslinius suvažiavimus. Bet tokie reti. Mūsų šalis skiriasi ir tuo, kad daugiau temos sąmoningai nebuvo parinktos labai preciziškai specialybėmis ir techniškos, nenorint prarasti klausytojų. Simpoziume dalyvauja gi ne tik vienos srities, bet įvairių specialistai. Dauguma mūsų klausytojai — mokslo problemomis ir apamai gyvenimo problemomis besidomintys lietuviai. Buvo todėl stengiamasi rinkti svarbias ir aktualias temas, o taip pat jas taip pertekli, kad būtų įmanoma programos dalyvių ir klausytojų komunikacija.

— Kai jau Mokslo ir kūrybos simpoziumas čia pat ir paruošiamieji darbai beveik baigti, ką labiausiai norėtumėte pabrėžti iš viso įvykio organizavimo patirties, iš kontaktų su žmonėmis, iš bendro planavimo ir apamai simpoziuminio ūpo?

— Per anksti daryti kritinį žvilgtį. Tentatyviai prasme galiu pakartoti, kad tokias suvažiavimus reikėtų daryti labiau iš anksto, tuo laikint laiko geresniam pasiruošimui. Reikia atrasti prastą lietuvių mokslininkų kartą Amerikoje, o taip pat labiau įjungti pačius mūsų jaunuosius, t. y. doktorantus, kurių dabar pačioje programoje pasirodė keletas, bet tai per mažai. Ilgesniam pasiruošimui laiko trūkstant, šį kartą nebuvo įmanoma įvykdyti kai kurių gerų pasiūlymų. Šiam antrajam simpoziumui reikia dar ir finansinės paramos. Simpoziumą globoja JAV Lietuvių Bendruomenė. Ji viena iš centrinių organizacijų — ne skaitant Lietuvių fondo ir rengėjų, visų pirma mūsų inžinierių ir architektų, — iki šiol simpoziumą ir finansiskai terėmė. O kur kiti? Prastai mokslo žmonių šaukiamasi, kai ko nors reikia. Chicago ir aplamai lietuvių visuomenė noriu priminti šį degantį reikalą. Bendrąja

lietuviškąja prasme, simpoziumo reikalą laika lietuviškai visuomenė daug svarbesniu negu nemaža kitų, šiais metais įvairiausiai remtųjų.

Simpoziumo rengimo ūpas buvo puikus, kooperacija graži. Jinais rod galimą mūsų visų susiderinimą ir reikalų supratimą. Manau, kad ir pats simpoziumas padės visuomenės įvairioms funkcionalioms grupėms geriau viena kitą suprasti ir viena kitos svarbą įvertinti. To tikiuosi. Neperšokus grožio, nereikia sakyti „op“, tačiau ligioline patirtis — jeigu prisitaikysime visuomenės finansinės paramos — duoda vilčių gražiam simpoziumo pasiekimui.

Kliūtis nuo kelio verčiant

Atsako Jonas Jurekūnas, Antrojo mokslo ir kūrybos simpoziumo Technikinės organizacinės komisijos pirmininkas

— Jūsų darbo naštoje koks akmuo buvo sunkiausias ir ar pavyko, ir kaip pavyko, jį suskaldyti?

— Labai dėkoju už progą pasisakyti. Bet deja, II Mokslo ir kūrybos simpoziumui ir jo renginiams dar esant priešakyje — net ir nepereinamus kalnus priežas, negalėčiau tik dejuoti. Tegu kiti po simpoziumo kalbės, ar tie akmenys buvo suskaldyti, ar tik pajudinti. Be abejo, kaip ir visada, bus įvairių nuomonių.

Visi rengėjai ir Technikinė organizacinė komisija su dideliu ryžtingumu daro viską, kad II Mokslo ir kūrybos simpoziumas praeitų tikrą mokslišką rimtumu, lietuviška nuotaika, ir gera organizacine tvarka. Mūsų visų didelis tikėjimas, kad lietuviškoji visuomenė simpoziumu domėsis, ji rems, gausiai visuose renginiuose dalyvaus ir juos vertins.

— Kaip vertinate pavienį bei organizuotos visuomenės talką ir jautrumą šio pobūdžio reikalui?

— Šis II Mokslo ir kūrybos simpoziumas skirtingas nuo pirmojo tuo, kad jo rengėjai yra: Amerikos Lietuvių inž. ir arch. sąjunga, Lituanistikos institutas ir Amerikos

— Ar tikite šitokių Mokslo ir kūrybos simpoziumų ateitimi išei-vijoje, kaip dažnai jie turėtų būti rengiami, ko juose reikėtų atsakyti ir kuo juos papildyti?

— Simpoziumų ateitimi neabejoju. Tikiuosi, kad jau šiame simpoziume bus sudarytas koordinacinis mokslinis-profesinis vienetas, kuris užtikrintų simpoziumų tęstinumą. Kritinį gi įvertinimą to, kas pasiekta, padarysime po Padėkos dienos savaitgalio. Mūsų akademikai ir profesionalai yra susipratę lietuviškai, iešką tarpusavio komunikacijos, o taip pat komunikacijos su kitomis lietuviškosios visuomenės grupėmis bei lietuviškąja publika. Mokslo žmonės ras būdų tarpusau-

Prof. dr. Vytautas Vardys

Prof. dr. Vytautas Vardys

vio suvažiavimui. Tikiuosi, kad ir visuomenė, lietuviškoji išieivija, nežiūrės į šį reikalą kaip į „dar į vieną“ savaitgalio vakarėlį, bet supras, jog savo tarpe turi mūsų sąlygomis milžinišką potencialą išieivijos ir Lietuvos reikalų sprendimui. Dar labiau, ne tik supras, bet sugebės tą potencialą įvertinti, tiem reikalingam panaudoti. Atsakymas į tai nėra būtinai optimistiškas, nors viltinges nereikia prarasti.

Lietuvos Evangelikų ir reformatų Bažnyčia surinko ir perdavė rengėjams 460 dol. — prof. V. Jakubėno koncertui paremti.

Tai labai gražūs ir ryškūs organizuotos visuomenės talkos momentai. Rengėjai, be abejo, labai dėkingi minėtiems talkininkams ir tiki, kad šie pavyzdžiai skatins ir kitus jungtis į bendrą talką.

Pavieniu visuomenė simpoziumą taip pat remia. Rėmėjų sąrašą matysite prof. Jakubėno kūrinių koncerto programoje. Bet simpoziumo apimtis didelė ir išlaidos didelės, todėl mes esame labai reikalingi finansinės paramos.

— Ar jau džiaugiatės, darbus užbaigę, ar dar didysis įsitempimas prieš akis?

— Taip, didysis įsitempimas prieš akis. Techninei organizacijai komisijai tai bus penkos kieto darbo ir nemigos dienos. Bet, matydami visų komisijos narių didelį ryžtą, ramiai laukiame simpoziumo pradžios, nes žinau, kad visi talkininkai atliks viską, ką jie įsipareigoję atlikti. Tik dar kartą prašau visos lietuviškos visuomenės simpoziumu domėtis, jį remti ir jame dalyvauti.

fijos. Kiekvienam dalyviui paskirtas vienas puslapis, nežiūrint gyvenimo šakotumo ir darbų gausumo. Antarą leidinį tvarko inž. V. Vintartas, kuriame bus sutalpinotos pranešimų santraukos. Abu leidiniai paruošti lietuvių ir anglų kalbomis.

— Tik šiaip linksmesnis klausimėlis: ar banketu, ar kompoz. Vlado Jakubėno kūrybos vakarų jaučiamas žmonėse didesnis susidomėjimas?

— Esame per daug rimti savo raštuose, kalbose ir laikysenoje. Todėl nuotaikingos pabaigtuvės, o drauge ir derliaus šventė, pagal gražų lietuvišką paprotį, sveikintinos ir visų laukiamos. Tikimės pripildyti tiek koncerto, tiek banketo sales sklidinai.

Pabaigai keletą iškalbingų skaičių. Simpoziume dalyvaus—118 kvietinių kalbėtojų, pasiskirsčiusių į 21 sesiją. Humanitariniai ir socialiniai mokslai 10 sesijų, technologija ir architektūra 9 sesijos, medicinos mokslai 2 sesijos. Be to, du bendriniai posėdžiai ir numatyti kalbėtojai per abiejus bendrus priešpiečius.

Visa akademinė programa bus atliekama Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave, Chicagoje. Paraleliai tuo pačiu metu vyks trys sesijos: Didžiojoje salėje, Ciurlonio galerijoje ir 203 klasėje, o priešpiečiai kavinėje. Kavinė, o priešpiečiai atvira dalyviams ir svečiams.

Inž. Juozas Rimkevičius

DU, KURIE DAR GALEJO GYVENTI

Jei per ankstyva mirtis nebūtų pakirtusi, poetas Kazys Binkis ir uolus visuomenininkas Vytautas Endziulaitis šiemet būtų sulaukę 80 metų. Kazys Binkis buvo gimęs 1893 m. lapkričio 4 d. Gudelių k., Biržų apskr. Mirė neturėdamas nė pilnų 49 metų. Pasitraukdamas iš mūsų tarpo pačia me brandžiausiam savo kūrybos amžiuje, vis dėlto paliko didelį įnašą savo poezija, drama, proza, taip pat ir raštais periodinėje spaudoje.

Vyt. Endziulaitis buvo gimęs 1983 m. lapkr. 5 d. Mirė teturėdamas 25 m. amžiaus, bet jau paliko neišdildomus pėdsakus savo visuomenine veikla atsikuriantioje Lietuvoje, organizuodamas darbininkiją, kurdamas laikraštį Darbininką ir bendradarbiaudamas periodinėje spaudoje.

SPAUDOS KONGRESAS

Pirmas tarptautinis katalikų spaudos kongresas, šaukiamas Pietų Amerikoje, įvyks Buenos Aires mieste 1974 m. lapkr. mėn.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampus 63-6105 ir California
Pirmad., antrad., ketvirtad., nuo 6 iki 7:30 val. vakaro
Šeštad., nuo 2 iki 3:30 val.
Trečiad., ir penktad., uždaryta.
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048.

DR. REGINALD CIENKUS
TEL. — 788-3980
GYDYTOJAS CHIROPRAKTIKAS
6230 W. Cermak Rd., Berwyn, ILL.
Pirmad., Antrad., Ketv. ir Penktad.
9 val. ryto iki 12 val. dienų ir nuo 2 val. popiet iki 8 val. vakaro.
Šeštadieniai 8:30-12 val. dienų
Emergency tel. — 788-3981

Vladas Jakubėnas gyvenime ir kūryboje

(Atkelta iš 1 psl.)
na, Vilnius 1972) taikliai jas apibūdina: „Įdomiai lerindamas skirtingas tembrines spalvas (fortepionas dubliuoja liaudies melodiją žemame registre), išradimai panaudodamas alteraciją, kompozitorius sukuria spalvingą fortepijono pritarimą. Dėl to liaudies melodija tampa labai dinamiška, spalvinga“.

Neišversi muzikos į žodinę kalbą, kaip neišversi poezijos į prozą, įvairūs aprašinėjimai, komentavimai lieka abstraktūs,

kartais nieko nesaką žodžiai. Gyvos muzikos likimą sprendžia atlikėjai ir klausytojai. Lapkričio mėn. 23 d. (penktadienį), Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje, Chicagoje, girdėsime Vlado Jakubėno įvairių kūrybos laikotarpių, išieivijos mastu grandiozinį koncertą. Tai reta įdomi proga po K. V. Banaičio „Jūratės ir Kastyčio“ operos pastatymo žvilgtelti ir Vlado Jakubėno meninį muzikos pasaulį. Nuoširdžiai kviečiu.

PR 8-3229
DR. ANNA BALIUNAS
2858 West 63rd Street
AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
DR. FANG C. LU
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
8007 W. 83 Pl., Justice, IL, 599-0500
Pirma liguos pagal susitarimą, jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. — 695-0583
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
660 Summit Street
Route 58 — Elgin Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. PR 888-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 7 popiet, antrad., penkt., 1-5 treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND C. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. Tel. — GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti: MI 3-0001.

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-8048

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKS A
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

DR. K. A. V. JUCAS
Board Eligible
American Board of Dermatology
SPECIALYBĖ ODO LIGOS IR CHIRURGIJA
6324 North Milwaukee Avenue
Tel. 763-3310 549-5400

Visi telefonai 652-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7 Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškylus trečiadienius.
Šeštadieniai 12 iki 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvius gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street

Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val., p. p. 6-8 val. vak. šeštad. 12-2 val. p. o. trečiad. uždaryta

DR. NINA KRAUCEL
KRIAUČELIONAITĖ
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Avenue

Tel. WA 5-2670, neatsiliepus skambinti 4471-0223. Valandos pagal susitarimą.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 3 v. popiet. Trečiad. ir šeštad. nuo 10 v. ryto iki 1 v. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. — 830-2919

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGŲ
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 3 val. popiet iki 7 v. vak. šeštad. nuo 9 v. ryto iki 11 val. ryto — tik susitarus.

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis, Pritaiko akinius ir „contact lenses“.

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street

Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketvirtad. nuo 5-7 vakare

Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410

Rezid. GR 6-0617

Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak. antr. ir penkt. nuo 1-5 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.

Tel. Prospect 8-1223

Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street

Val.: pirm., antrad., ketv., ir penktad. 2-4 ir 6-8. Treč. ir šeštad. uždaryta.

Tel. PROspect 6-0400

DR. ONA VASKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 South Albany Avenue

Val.: pirm., antrad., ketv. 6-8 val. vak., penktad. ir šeštad. 2-4 popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. Ofiso PR 6-6446

DR. F. C. WINSKONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street

Valandos: 1-6 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road

Ofiso tel. 767-2141; namų 636-4850
Val.: pirm. antr. ketv. 2-5 ir 6-8, penktad. 2-5. Šešt. pagal susitarimą.

Jei domitės Mokslo ir kūrybos simpoziumu aplamai

Atsako Juozas Rimkevičius, Mokslo ir kūrybos simpoziumo informacijos reikalų vedėjas

— Kiek žinome, visa Mokslo ir kūrybos simpoziumo informacinė sritis yra Jūsų rankose. Kokie darbai įspūdiškai? Kokiais kanalais ir kaip pasiekiame visuomenę? Ir ar ji pakankamai domisi artėjančiu įvykiu?

— Patirtis labai įdomi. Pasijuto me tartum nesavoje žemėje, nes susidūrėme su asmenimis, kurių pavardės nėra minimos mūsų spaudoje ir pašnekesiuose. Tai visai skirtinga žmonių grupė, kitas kultūrinis klotas, daugiausia gerai žinomas akademiniuose sluoksniuose, bet mažai pažįstamas mūsų visuomenė. Jų svečiamasis mūsų tarpe neturėtų būti vien tik proginis,

bet reikia sudaryti pastovius, visus apjungiančius ryšius.

Visuomenę bandome pasiekti visais mums žinomais keliais. Išsistatinėjome daugiau kaip 2000 „Kviečių“, raštus laikraščių redaktoriams ir radijo valandų vedėjams, prašydami populiarinti ir pritari tokiu simpoziumo reikalingumui. Kalbėjome radijo bangomis, šaukėme specialius ALIAS susirinkimus Chicagoje ir Clevelande, skirtus vient tik simpoziumo reikalams ir t. t. Drįstu su pasitikėjimu tvirtinti, kad nėra lietuviu, kuris iki šiol nežinotų apie būsimą simpoziumą ir jo renginius, jei jis bet kiek domisi mūsų visuomeniniu ir kultūrinu gyvenimu ir pavarto bent vie-

lą lietuvišką laikraštį. Šį didelį garšimo darbą atlieka patyręs laikraštinių J. Janušaitis.

Sunku pasekti visuomenės pulsą, bet manome, kad Simpoziumu yra labai gyvas susidomėjimas.

— Ar turės eilinis Simpoziumo lankytojas parankėje kokį nors leidinį ar ką nors panašaus, kad galėtų lengvai orientuotis paskaitų bei pokalbių eilėje?

— Simpoziumo lankytojas turės leidinius: programą, susidedančią iš dviejų dalių — pirmoje dalyje smulkiai darbu eiga, o antroje dalyje trumpas dalyvių biografijos su nuotraukomis ir šiek tiek bibliogra-

Kaip vertinate humanistinių mokslų išeiviskąjį prieauglį?

Atsako Rimvydas Šilbajoris, Simpoziumo humanistinių ir socialinių mokslų programos pirmininkas

— Esate literatūros žmogus, bet turėjote šiam Simpoziumui planuoti visą plačią humanistinių ir socialinių mokslų programą. Kaip sklandžiai pavyko su problema susidoroti?

— Prisipažįstu, kad socialiniuose ir humanitariniuose moksluose esu siauros patirties žmogus, ir tokios plačios programos suorganizavimas man būtų buvęs tikrai nelengvas, jeigu nebūčiau gavęs daug pagalbos iš įvairių specialistų atskirose mokslų šakose. Juk iš tiesų esu šiam simpoziumui deleguotas kaip Lituanistikos instituto atstovas, kas reiškia, kad socialinių ir humanitarinių mokslų programos organizavime turėjau tvirtą užnugarį visų šio Instituto narių, su jų specialiomis žiniomis ir asmeniškomis pagalbomis. Daug padėjo pats Instituto pirmininkas, įvairių sekcijų pirmininkai, tiek tos šakose, kur dabar egzistuoja Instituto poskyriai, tiek ir kitose, kur tokių poskyrių dar nėra. Labai džiaugiuosi, kad galėjau pasikliauti bendradarbiavimu visos eilės mano pakviestų atskirų Simpoziumo sesijų vadovų, kurie iš tiesų ir atliko visą paskaitininkų surinkimo ir sesijų planavimo darbą, man belikus tikrai juos koordinuoti, palaikyti ryšį su Technikine komisija Chicagoje ir kartkartėmis bandyti išspręsti vieną ar kitą susidariusią problemą, dažnai su viso Simpoziumo programos vedėju dr. V. Vardžio pagalba.

— Klek prisimenam, pirmajame (1969 m.) Mokslo ir kūrybos simpoziume šalia paskaitų buvo užplanuota ir kelių dalyvių pokalbiai viena ar kita tema, pvz. "Lietuvių ir lyginamoji literatūra". Šiomet, atrod, nuo tokios pašnekestų formos atsakyta. Ar tik atsitiktinai, ar kuriuo nors pagrindu?

— Dalyvių pokalbiai, kaip sakoma "panel discussions", įvairiomis bendresnėmis temomis šį kartą iškritę kaip savaime, pačios pradinės organizavimo stadijos niekam nepareiškus gyvo intereso tokių pokalbių organizavimui. Šis klausimas, klek atsimenu, nebuvo pradžioje plačiai diskutuotas, gal būt, todėl, kad pačios tos bendrosios temos, kaip Jūsų paminėta "Lietuvių ir lyginamoji literatūra", nėra dar iki šiol profesiniai išpuoselėti moksliniuose tyrimuose, straipsniuose ir pan. Be tokių paruošiamųjų darbų, patys tie viešieji pokalbiai kartais linksta į paviršutiniškumą, net į temos prasmingo apibrėžimo keblumus, ir duoda paliginti nedaug naudos. Nekalbant jau apie lietuvių, man teko ne kartą profesiniuose suvažiavimuose matyti nevykusius bendrusius pokalbius, "per jėgą" išspausčius, be atitinkamo pasiruošimo profesinėje literatūroje.

— Kaip vertinate humanistinių ir socialinių mokslų išeiviskąjį mūsų prieauglį savo kartos ir dar jaunesnių? Ar tas prieauglis pakankamas kiekybine ir kokybine prasme?

— Literatūros srityje, žinoma, nebėra tokių didelių vardų, kaip kadaise, egzilio pradžioje, kada poetai ir prozininkai sukūrė stambiai ir kokybiškai aukštą laisvojo pasaulio lietuvių literatūrą. Tai vyresnioji karta, kuri dar ir šiandien energingai kuria, bet jos pamainai sąlygos čia nėra labai palankios. Nežiūrint to, sakyčiau, kad yra ir jaunų talentų, net daugiau ir geresnių, negu buvo galima iš anksto tikėtis. Užtat, iš kitos pusės, vis daugiau atsiranda jaunų žmonių, išlaikančių lietuvišką samonę ir mokančių kalbą, kurie galų gale praėjo ilgą profesinio pasiruošimo

kelių amerikiečių universitetuose ir pradeda reikštis ne tik savo tiesioginėse literatūros specialybėse, bet ir lietuviškame bare. Tokių žmonių anais laikais kaip ir neturėjome, tai čia jau vertingas indėlis. Galėčiau suminėti visą eilę vidurinio amžiaus ir jaunų žmonių, kurių darbais reikia džiaugtis ir juos šiltai į lietuvių kultūros plotmę priimti, visais būdais skatinti. Jie su savimi atsineša naują metodiką,

naujas pagrindines mokslines prielaidas, kurios gali daug prisidėti prie lietuvių literatūros studijų pažangos. O kituose socialiniuose moksluose, bei įvairiose humanitarinėse srityse, šitoks prieauglis dar gausesnis. Ypač džiugina šių jaunų akademikų sąmoningas lietuviškumas, nors gal ir ne visuomet taip suprantamas, kaip jį apibūdina praeitį žvelgianti, politiškai mąstanti senoji karta. Sakyčiau, kad

Prof. dr. Rimvydas Šilbajoris

esamose sąlygose esu gana patenkintas tokio prieauglio ir kiekybe ir kokybe.

Praktiškojo mokslo ir idealistinio nusiteikimo klausimu

Atsako Stepas Matas, Simpoziumo griežtųjų mokslų, technologijos ir architektūros programos pirmininkas

— Lengvai ar sunkiai sekėsi organizuoti technologijos ir architektūros sričių sekcijas?

— Šiais laikais ką nors padaryti lietuviškame gyvenime tikrai nėra lengva. Bet, organizuojant šią tikslų mokslų sekcijų programą, tikrai neturėjau jokių sunkumų, ir viskas gan lengvai išsprendė.

— Ar pakankamai šių, daugiau technologinių, sričių specialistai rodo norą bendrauti ir savo tautiečių tarpe?

— Profesionalai lietuviai nori bendrauti su kitais lietuviais. Ir šiam simpoziumui buvo kiekvienai temai bent keletas kandidatų. Deja, dėl riboto laiko negalėjome visų įtraukti į simpoziumo programą. Reikia pastebėti, kad dauguma prelegentų patys pasisiūlė dalyvauti simpoziume bei skubiai reagavo į lietuviškoje spaudoje paskelbtus kvietimus.

Lietuvių profesionalų skaičius yra daug didesnis, negu mums buvo žinoma. Neoficialiai iš surinktų duomenų aiškėja, kad lietuvių profesionalų bei mokslininkų skaičius yra proporcingai didesnis, negu kitų čia vyraujančių tautybių.

Dr. inž. Sepas Matas

Jų graži dalis dalyvauja ir šiame simpoziume.

— Tur būt, tarpe jų yra ir inž. Petro Vileišio dvasios žmonių, kuriems rūpi ne vien specialybės naujiena, bet ir visuomenė, tauta? Koks, Jūsų nuomone, turėtų būti balansas tarp praktiškojo mokslo ir idealistinio nusiteikimo gyvenime ir pačiame Simpoziume?

— Manau, kad dauguma lietuvių, kurie dirba politinį, kultūrinį, socialinį ar mokslinį darbą mūsų visuomenėje, turi būti Vileišių, Kudirkų, Basanavičių, savanorių ir partizanų dvasios. Jokie kiti materialiniai išskaičiavimai jų nesuburtų bendram darbui, kuriam reikia nemažai energijos, lėšų ir laiko.

Lietuvio sąžinė turėtų būti tikrasis kelrodė tėvynės ir tautos darbų plotuose. Kaip savo profesijos žmogus, lietuvis turėtų nuolat tobulintis, siekti aukštesnių, svarbesnių ir įtakingesnių postų, rūpintis savo šeima ir jos išlikimu lietuviuose.

Kokią savo gyvenimo dalį atiduoti "idealistiniam" nusiteikimui ir surasti balansą (Kas Dievo — Dievui ir kas cėsoriaus — cėsoriui) šiame komplikuotame gyvenime, ypač mums maišantis kelių kultūrų sankryžoje tarp tautybių konfliktų, tikrai nelengva. Bet manau, kad tiems, kurie dalyvauja šiame Mokslo ir kūrybos simpoziume, Lietuvos ir lietuvių reikalai nėra užgesę jų širdyse ir protuose. Čia dalyvauja visais atžvilgiais "išbalansuoti žmonės"!

Ar temos ne vien tik specialistams?

Atsako Jonas Valaitis, Simpoziumo medicinos mokslų programos pirmininkas

— Ar medicinos srities paskaitos Simpoziume bus suprantamos tik vienos ar kitos medicinos šakos specialistams ar jos bus paklausomos ir šiaip medicinos šilandinė situacija bei pažanga besidominčiam? Kaip žadate čia patenkinti ir vienus ir kitus?

— Medicinos srities paskaitos ir simpoziumas "Abortas — negimusių problema" bus pritaikytas ne tik šios srities žinovams medikams, bet taip pat mūsų plačiajai lietuviškai visuomeni, kuri kviečiama paskaitose ir simpoziume dalyvauti.

— Didesniam mūsų gydytojų būriui simpoziuman suvažiavus, ar nenumatote savo tarpe pasidalinti ne vien profesiniais rūpesčiais, bet ir tos kultūrinės tradicijos palaikymu bei stiprinimu, kurią paliko mums dr. V. Kudirka, dr. J. Basanavičius, dr. V. Pietaris, dr. J. Šliūpas, dr. K. Grinius ir kt.?

— Šį kartą visuomeninių paskaitų neturėsime dėl to, kad tokios paskaitos ne per seniai buvo suorganizuotos 1972 metų gegužės mėn. Chicagoje vykusiam Pasaulio

lietuvių gydytojų sąjungos suvažiavime.

— Kaip sprendžiate iš kontakto, ar yra pakankamas Jūsų kolegų medikų domėjimasis šiuo Simpoziumu, ar jie greitai atsilepti šakotam jo reikalui?

— Kolegos gydytojai paskaitomis ir simpoziumu domisi. Ypatingą susidomėjimą rodo mūsų lietuviškoji visuomenė, kuri gausiai dalyvavo praėjusio pirmojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo mediciniškoje programoje. Tikime, kad ir šiais metais susidomėjimas bus nemažesnis.

MENISKAS PINIGAS AR MENISKAS PREZIDENTAS?

Ugandos (Afrika) prezidentas gen. Idi Amin Vakarų pasauliui daug kuo jau žinomas, ne tik tuo, kad išvarė iš savo valdomojo krašto keliasdešimt tūkstančių azijatų. Didžiųjų valstybių vadams jis mėgsta siuntinėti aklaipiškas telegramas, siūlo išspręsti kitų valstybių nesusipratimus (pvz., Šiaurės Airijos). Bet iki šiol

Dr. Jonas Valaitis

jis dar nebuvo pasireiškęs kaip meno kritikas.

O kai pasirodė nauji Ugandos banknotai, Aminas štai ką apie juos pasakė: jie yra "žymiai aukštesnio meninio lygio negu iki šiol apyvartoje esantieji. Tai yra puikiausias pademonstravimas meno, kiek jis yra susijęs su banknotais".

Pasirodo, tuose "aukšto meninio lygio" banknotuose yra atspausintas prez. Amino portretas. Dėl to jie, matyt, ir meniškai.

LATVIŲ MEILĖS DAINOS

LATVIJOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO 55-TĄJĄ SUKAKTĮ LAPKRIČIO 18 D. MININT

*Kam tos mergos, kam tos
rožės,
Kam bėri žirgeliai?
Močiai mergos, mergoms
rožės,
O bernams — bėri žirgeliai.*

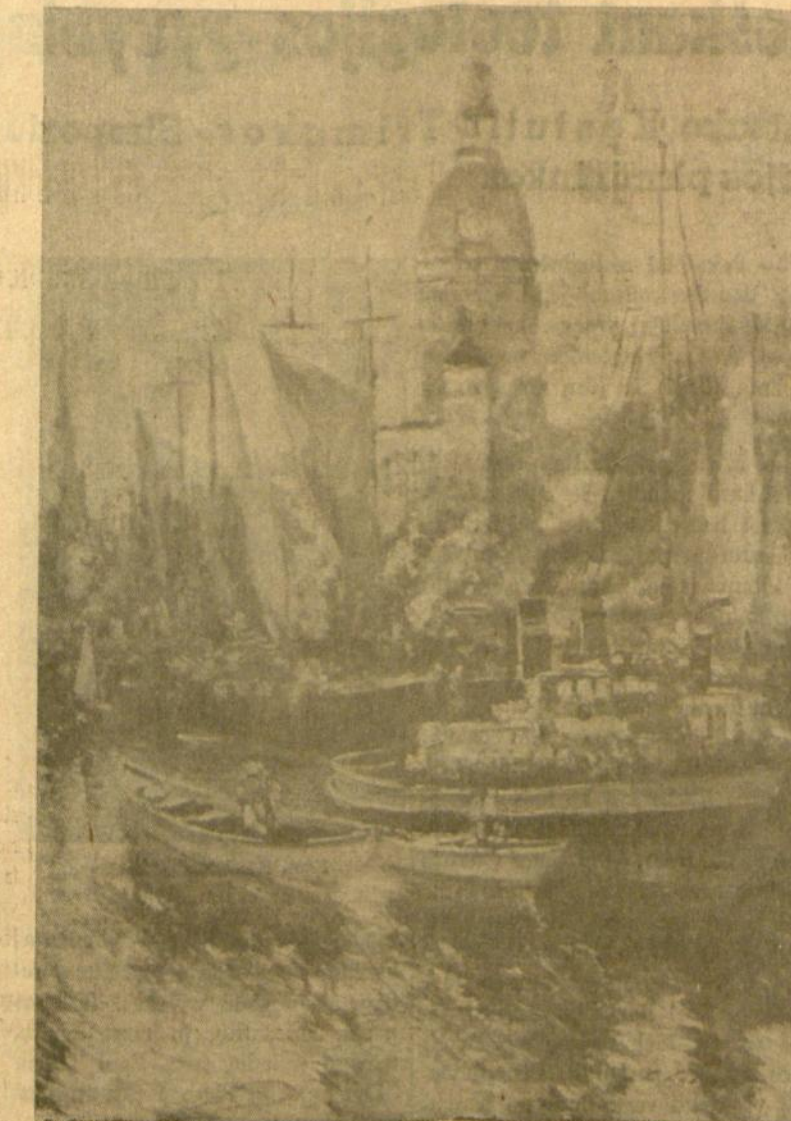
*Vieną kartą, o ne du
Ieva vasarą žydėjo;
Vieną kartą, o ne du
Aš linksmai pagyvenau.*

*Kas pažintų vasarėlę,
Jeigu gėlės nežydėtų?
Kas pažintų mane jauną,
Jei linksmai aš negyvenčiau.*

*Tai mano jaunumėlis,
Tai lengvumėlis!
Lėkte aš perlėksiu
Per Dauguvėlę!*

*Ko linksmai man negyventi
Apvaliai mergaitė!
Nei ponečiai duoklės prašo,
Nei vaikai šaukšteli.*

*Už Dauguvos aš gyvenau,
Už Dauguvos avižėles sėjau.
Prie nendrės laivelį rėšau,
Prie avižėlės — žirgelį.
Užlipau aš ant kalnelio
Mergužėlės pažiūrėti.
Pasprūdo nuo nendrės laivelis,
Nuo avižėlės — žirgelis;
Dabar nei laivo, nei žirgo,
Dabar nei jaunos mergelės.*

Ludolfs Liberts (latvis)

Rygos uostas (allejus)

*Šiūk, bitele, ką besiūdama,
Tik pasiūk man vaško važį,
Kad galėčiau kieman važiuoti,
Dailią žmoną parsivežti.*

*Renčiau pušį, renčiau eglę,
Neieškojau ažuolėlio.
Enčiau šaunią močios dukrą,
Neieškojau sidabrėlio.*

*Augau lyg kupli liepelė,
Lyg dailioji aguonėlė,
Dabar nei laivo, nei žirgo,
Šimtą mylių privilioti.*

*Ai, Dievuli, aš nenoriu
Artojėlio juodaplaukio;
Geltonais plaukeliais,
Raudonais veideliais.*

*Ar negėda tau, berneli,
Duoti vario man žiedelį?
Nei aš aru, nei akėju,
O daviau tau sidabrėlio.*

*Žmonele baltveidėle,
Ką rytoj mes virsim?
Jerubėlė šile tupi,
Lydekėlė ežerė guli.*

Iš latvių kalbos vertė
K. Korsakas

Ar išeivija atvira filosofijai?

Atsako Juozas Girnius, Simpoziumo Filosofijos sekcijos pirmininkas

— Kaip iš Simpoziumo filosofijos sekcijos paskaitininkų matyti, apsieinate be pensininkų amžiaus paskaitininkų. Ar tai reiškia, kad jau čia išsimokslinusiai mūsų jaunesnei kartai filosofų netrūksta?

— Galima buvo filosofijos sekciją suorganizuoti ne tik be "pensininkų", bet ir be dvasininkų, kurie anksčiau filosofuose vyravo. Netruksta jau čia išsimokslinusios kartos filosofų. Mano žiniomis, turime bent 9 filosofijos profesorius (po vieną Australijoje, Anglijoje ir Argentinoje, kiti 6 — JAV), o dešimtas, kuris neprofesorijauja, yra jau trijų knygų anglų kalba autorius (Karnado — V. Vyčinas).

— O kaip su universitetu dar lankančiais lietuviais? Ar bent patenkinamas jų skaičius studijuoja filosofiją?

— Filosofiją studijuoti reikia ligi doktorato. Man žinomi trys filosofijos doktorantai. Spaudoj esu pastebėjęs, kad ir daugiau yra pradėjusių filosofijos studijas. Aplamai imant, filosofų prieauglis yra pakankamas pagal bendrą mūsų išeivų skaičių. Juk filosofija yra "prabangi" specialybė, jei apskritai ją galima "specialybe" vadinti.

— Jūsų nuomone, ar gyvenamąjį dabartį yra mažiau ar daugiau palanki ir paranki filosofiniam mąstymui ir kiek jo pasigendanti ir jam atvira yra lietuviškoji išeivija?

Dr. Juozas Girnius

Dabartinės padėties nelaikau palankia filosofiniam mąstymui. Tik nežinau, kiek dėl to kalti patys filosofai ir kiek kaltas pats "laiskas". Šiaip ar taip, savo turėtą vaidmenį filosofai yra užleidę psichologams ir sociologams. Kol "filosofuoti" lietuvių kalboje reikš ne "mąstyti", bet "nesuprantamai niekus taukšti", tol vargu ar galima kalbėti apie lietuviškosios išeivijos filosofiją atvirumą. Gal būt, dėl to ir stokojaime platesnio mūsų filosofų pasireiškimo, nors aplamai jis nėra mažesnis už kitų sričių mokslo žmones.

Žmogiškųjų vertybių beiškant

Modernus autorius Cornelius J. van der Poel, Sv. Dvasios vienuolio narys, parašė veikalą "The Search for Human Values" (išleido Paulist Press, New York, 1966 psl., 1 dol. 65 ct.). Autorius gerai pažįsta teologiją, bet taip pat ir moderniąją psichologiją bei kitus naujuosius mokslus. Jungdamas tų žinių duomenis, jis svarsto besikeičiančias perspektyvas atsakingų žmonių pažiūrose, svarsto ar Dievas reikalingas besiekiant humaniškesnio gyvenimo, aptaria humaniškesnius keliuos, atliekant žmogaus uždavinius, stengiasi nustatyti vertybes ir normas žmogaus gyvenime, pabrėžia sąžinės reikšmę, kaip svarbiosios žmogaus atsakomybės normos, svarsto pasisiekimus ir suklupimus žmogaus savo likiminiame išsipildyme.

Jo svarstymai įdomūs, nors vietomis gal net per stipriai pasinešę modernaus liberališkumo kryptimi ir tradicinės moralės atstovui galės būti nelaukta, gal net nepriimtina staigmena, bet iš kitos pusės — tai vienuolio kūrinys, paulistų vienuolių išleistas, rodantis mūsų laikų polinkius.

J. Pr.

leškant teologijos gyvybingumo

Atsako Kęstutis Trimakas, Simpoziumo Teologijos sekcijos pirmininkas

— Pokalbiai teologinėmis temomis šiandien mūsų (bent periodinėje spaudoje) yra gerokai įsisiūbavę. Ar audringesnio bangavimo galima tikėtis ir Jūsų sekcijos temose?

— Mūsų periodinėje spaudoje įsisiūbavę pokalbiai teologinėmis temomis liečia dvi sritis: Teilhard de Chardin pasaulėžiūrą ir Bažnyčios vykstančius pasikeitimus. Abi jos reikšmingos ir įdomios. Tačiau nei viena jų atskirai, nei abi kartu toli gražu neišsima viso to turto, kuris glūdi šiuolaikinėje krikščioniškoje teologijoje. Šio gi simpoziumo teologinės sekcijos prelegentai kaip tik stengsis iškelti kai kuriuos teologijos turtus. Šiuo atžvilgiu dėmesys krinta į kun. dr. Valdemaro Cukuro apžvalginę paskaitą "Pagrindiniai šių laikų teologijos klausimai" ir kun. Povilo Dilio supažindinimą su šių laikų žymiausių protestantų teologu Karl Barth. Iš anksto sunku spręsti, kiek bangavimo sukels šios sekcijos paskaitos. Pirmoji vietoj vis dėlto vertintinas ne bangavimas, bet gelmė.

— Dvi teologijos sekcijos temos ("Psichologo žvilgsnis į tikėjimą" ir "Krikščioniškoji kultūra vilties ir neviltes dialektikoje") gali būti, atrodo, ir nebūtinai teologijos sekcijoje. Kodėl vis dėlto jas įglaudinote teologijon?

— Šis šimtmetis yra žmogaus analizavimo amžius (žr. "The Age of Analysis", red. Morton White). Psichologijos įtaka yra jaučiama sociologijoje, antropologijoje, literatūroje ir kituose moksluose. Jos neišvengia nei teologija, iš vienos pusės,

Kun. Kęstutis Trimakas

psichologai nagrinėja — vieni atakuoja, kiti vertina — tikėjimą, religiją, teologines sąvokas. Iš kitos pusės, kai kurių jų tarpe žymių, teologų veikalai (pvz. Paul Tillich "Dynamics of Faith") turi stipraus psichologinio atspalvio.

Daugelis žino, kad šių laikų didžiausias puolimas prieš tikėjimą sklinda iš Freudo, taigi — iš psichologo. Bet retas kas žino, kad didžiausia parama ateina taip pat iš psichologų, kaip James, Jung, May, Allport, Frankl.

Tai du argumentai, kodėl temai "Psichologo žvilgsnis į tikėjimą" buvo rasta vieta šioje sekcijoje.

Paskutiniu laiku ėmė ryškėti visa eilė specialių teologijos šakų apimančių kurį nors vieną žmogaus gyvenimo sritį, pvz. "laisvalaikio teologija, vedybinio gyvenimo teologija ir t. t. Mūsų teologijos sek-

cijoje kaip tik turėsime vienos tokios šviežios — būtent, kultūros ir teologijos pavyzdį: "Krikščioniškoji kultūra vilties ir neviltes dialektikoje".

— Galima išgirsti jau ner ir tokius terminus: "kuniginė teologija" ir "pasaulietinė teologija". Gal jau ir Simpoziumo teologijos sekcijoje vienokios ir kitokios bus? Rimtas dalykas ar tik pokštas tokie terminai?

— Šalia "kuniginės" ir "pasaulietinės" teologijos leiskite man įvesti "gyvosios" ir "pusgyvės" teologijos sąvokas. Kuo intelektualiai gyvensnė teologija, tuo ji visuotinesnė, tuo labiau išsilaivinsini iš provincinių apribojimų. Kuo mažiau intelektualiai gyva, kuo daugiau maišo vis tą patį, tuo labiau ji tampa provincinė — tuo pačiu ir "kuniginė" ar "pasaulietinė".

Šios sekcijos prelegentais buvo kviečiami asmenys, kreipiant dėmesį (1) į jų teologinį išsilavinimą, bet ypač (2) į jų intelektualinį gyvybingumą — klausiant, ką šviežio, šiuolaikinėje teologijos srity jie galės "duoti". Nebuvo nei ieškota, nei vengta kunigystės. Atsitiktinai išėjo, kad visi šios sekcijos prelegentai yra kunigai. Tačiau įdomu darbas nėra akademinė teologija ir kad kiekvienas iš jų, šalia teologinio išsilavinimo, yra pasiekęs aukšto išsimokslinimo ir kitų sritį.

Tikimasi, kad kaip tik dėl tų prelegentų intelektualinio gyvybingumo šioj sekcijoj negirdėsime nei "kuniginės", nei "pasaulietinės" teologijos, kurių provinciskumą laikome tragišku pokštu.

Jaunimo centro Chicagoje vidurinės dalies vaizdas. Čia š. m. lapkričio 21 - 25 d. vyks Antrasis mokslo ir kūrybos simpoziumas, liudijantis lietuvių išeivijos ir joje subrendusios jaunosios kartos intelektualinį pajėgumą. (Lietuvių foto archyvas)

Ar įmanoma tautotyra išeivijoje?

Atsako Jurgis Gimbutas, Lituanistikos instituto ir Simpoziumo Kraštotyros sekcijos pirmininkas

— Ar įmanomas ir kuriomis kryptimis įmanomas kraštotyros bei tautotyros mokslo puoselėjimas išeivijoje?

— Puoselėjimas — Jūsų taikliai parinktas žodis klausimui. Tam tikslui turime Tautotyros ir kraštotyros skyrių Lituanistikos institute. Pradžioje, nuo 1954 metų turėjome Tautotyros skyrių. Jo ilgametis vedėjas buvo dr. Jonas Balys. Šiais metais, išrinkus daugiau narių ir prijungus buvusį Lietuvos žemės mokslų (geografijos, geologijos) skyrių, kuriame buvo likę tik 3 nariai, skyriaus vardas išplėtas.

Išeivijoje galime daugiau puoselėti tautotyra, kurioje dominuoja dvasiniai aspektai. Mūsų tautosakininkai ir etnografai turi plačias galimybes susipažinti su kitų tautų tos srities medžiaga ir gali teisingiau atskleisti lietuviškuosius bruožus palyginimais su pasaulio lobynu. Negalėdami tiesiogiai dalyvauti naujuose tyrinėjimuose Lietuvoje, turime juos uoliai sekti ir pažinti. Savo studijomis turėtume atsverti tai, kas sovietinėse sąlygose neįmanoma Lietuvos mokslininkams, suvaržytiems komunistinio režimo.

Kita išeivijos tautotyrininkų darbo kryptis yra pačių lietuvių išeivių išsaugojamos ar perkuriamos etninės apraiškos. Senųjų išeivių šeimos ir archyvuose yra išsaugota ar modifikuojama lietuvių tautosaka, papročiai ir daiktinė kultūra. Dr. Balys yra išleides vieną tokios tautosakos tomą (Lietuvių dainos Amerikoje, 1958 m.). Vertingų dalykų randame išeivių periodikoje ir kitoje literatūroje. Elena Bradūnaitė su kitais talkininkais ėmė rinkti etnografinės medžiagos Pennsylvanijos senųjų imigrantų tarpe. Juozas Būga buvo užkordavęs dainų. Ta kryptimi darbo laukai platus, ir jo nebegalima nuleisti.

Lietuvių tautosakos ir etnografijos moksliniai darbai anglų kalba, bendradarbiavimas jų enciklopedijose, paskaitos mokslinėse konferencijose yra dar vienas svarbus darbo baras.

Cia neminime menotyros darbų. Tam tikslui neseniai įkurtas Menotyros skyrius Lituanistikos institute, kurio laikinuoju vedėju paskiriamas dail. Antanas Tamošaitis.

— Kiek daug išgelbėta ir kiek daug pražudyta kraštotyros lobio išeivijoje?

690 Cedar St., St. Paul, Minnesota 55101. Tel. 296-5662.

Projektas įdomus. Tikimės, kad Minnesotoje gyvenę lietuviai šiame užmojyje bendradarbiaus, rasdami talkos ir tarp kitų lietuvių, turinčių šiuo reikalu informaciją.

J. Pr.

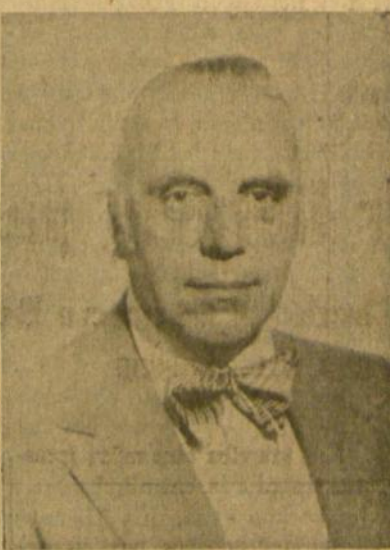
Žiulis simpoziumo Kraštotyros sekcijoje.

— Artėjančio Mokslo ir kūrybos simpoziumo kraštotyros sekcijon įjungta ir prof. Vl. Jakubėno paskaita "Lietuvių muzikos keliai išeivijoje". Manytume, kad muzikologija yra visai autonominis mokslas. Kodėl šį kartą matome ją kraštotyros sekcijoje?

— Čia tai jau nesusipratimas: kompozitoriaus V. Jakubėno paskaita buvo numatyta ne Kraštotyros, o simpoziumo Menotyros sekcijoje, kurios vedėjas yra Jurgis Blekaitis. Taip buvo įrašyta preliminarinėje programoje dar birželio mėnesį. Ir naujajame Lituanistikos instituto Menotyros skyriuje yra abu muzikologai: V. Jakubėnas ir prof. J. Zilevičius. Kiti penki nariai yra meno istorikai. Visi 7 nariai perkelti iš per daug išaugusio Tautotyros ir kraštotyros skyriaus. Ateityje galės įsijungti teatrologai ir kiti meno sričių specialistai. Atrodo, kad Menotyros skyrius turi potencialą augti naujais nariais, nes turime tokio akademinio prieauglio.

Primeniu kitus tris Kraštotyros sekcijos, kurios vardas, atrodo, praktiškai sumetimais simpoziumo rengėjų komiteto sutrumpintas iš Tautotyros ir kraštotyros: prelegentus:

Birutė Saldūkienė, Antanas Tamošaitis ir Gražina Krivickienė. Sekcijos paskaitos įvyks šeštadienį, lapkričio 24 d., 3:45-5:45 po pietų.

Inž. dr. Jurgis Gimbutas

totyrimui lobynui priklauso nemažai Lietuvos žemėlapių, ikonografijos ir filatelijos rinkinių. Už Amerikos ribų irgi yra daug kas išsaugota, pvz., dr. P. Reklaičio Vokietijoje, Juozo Lingio Švedijoje.

Yra aktualus lietuviškųjų archyvų klausimas. Turime Pasaulio lietuvių archyvą Chicagoje, tvarkomą Česlovo Grincevičiaus. Hooverio institutas Stanforde būtų gera vieta tam tikrai archyvinei medžiagai sudėti, nes jis yra prieinamas ir ne lietuviams tyrinėtojams. Yra ir daugiau galimybių, reikalingų ištyrimo ir tinkamos informacijos tiems, kurie rūpinasi turimosios kraštotyros medžiagos išsaugojimu. Reikia nuolat priminti seniesiems išeiviams, kad pasirūpintų savo palikimų išsaugojimu, kol gyvi.

Apie kraštotyros muziejus išeivijoje kalbės etnografas Antanas Ma-

Kodėl pasirinkta vien tik poezijos žanras?

Atsako Bronius Vaškelis, Simpoziumo Literatūros sekcijos pirmininkas

— Mokslo ir kūrybos simpoziumo literatūros sekcijoje matome gražiai balansuotas tris temas: praeitis (J. Baltrušaitis) ir dabartis (Tomas Venclova — Lietuva, Alf. Nyka-Niliūnas — išeivija). Ar atsitiktinai susiklostė toks planas, ar jis specialiai sumanytas?

— Pradžioje pradėta ieškoti paskaitininkų, neturint galutinai nubrėžto plano. Tačiau norėjosi, kad bent viena paskaita palietų J. Baltrušaičio kūrybą. Mat, tuo būtu atžymėta jo 100 metų gimimo sukaktis, nes išeivijoje ji praėjo beveik nepastebėta. Dr. D. Valiukėnaitė sutikus paruošti paskaitą apie Baltrušaitį ir Blake, teko jau galutinai pergalvoti ir kitas šios sekcijos temas. Baltrušaičio asmeniu palietus poeziją, atrodė tikslingiau sustoti ties vienu žanru. Dr. V. Skrupskelytė sutiko skaityti apie vieną iškilusių išeivijos poetų Nyka-Niliūną, o dr. R. Silbajorio pasirinkta tema apie originaliausią besireiškiantį Lietuvoje poetą Tomą Venclovą, galutinai išbalansavo sekciją. Pažymėtina, kad poezija bus nagrinėjama skirtingai: Valiukėnaitė pažvelgs į ją palyginamuoju požiūriu, Silbajoris — struktūriniu ir Skrupskelytė — daugiau estetiniu.

— Kai šiandieninė lietuvių išeivijos literatūra okupuotos Lietuvos literatūros mokslo leidinių ir akademinio viešosio svarstymuose visiškai ignoruojama, ar nevertėtų bent jau išeivijoje susidariusiomis progomis akcentuoti kreipti dėmesį ne į ką kitą, o į išeivijos literatūrinę studijų temą, nors dalinai užpildant niekieno kito ne užpildoma spraga?

— Sutinku, kad reikėtų daugiau

Prof. dr. Bronius Vaškelis

studijų apie išeivijos literatūrą mūsųose, o ypač gaila, kad ji taip ignoruojama Lietuvos literatūriname gyvenime. Tačiau ar būtų tikslu tokiam simpoziume, kur literatūrai paskirta tik viena sekcija, nagrinėti vien išeivijos literatūrą, tuo dar daugiau užsidarant nuo tautos ir jos literatūros jau ir taip siaurame kultūriname išeivijos rate?

— Simpoziume visos trys temos liečia poeziją. Čionykštėje spaudoje neseniai buvo beprasidedas dialogas, vienai pusei lyg ir nuvertinant poeziją prieš prozą. Siemetinės simpoziumo temos ar reikėtų, kad jį mūsųose pirmenybė skiriame poezijos raidai?

— Kodėl sekcijoje nagrinėjama poezija, manau, aišku iš mano atsakymo į pirmąjį klausimą. Literatūrinėje plotinėje žanrų pirmumo klausimo iš viso nesu linkęs rimtai svarstyti.

Minnesota studijuoja tautybių įnašą

Pati pirmoji JAV-se Minnesotos valstija pradėjo pagrindinę studiją tų tautybių, kurios nuo 1950 metų sudarė tos valstijos gyventojus. Pradėtas vadinamas Minnesotos etninės istorijos projektas, kurį finansuoja Busch fundacija ir pati valstija perpus. Studija pravedama priežiūroje Minnesotos istorinės draugijos, kurios centras St. Paul mieste. Tyrinėtojų štabui vadovauja tos istorinės draugijos leidinių ir tyrimų skyriaus vadovas dr. Carlton C. Qualey. Jis yra autorius keletos studijinių darbų iš imigracijos srities.

Ši studija užsitęs nemažiau, kaip dvejus metus. Jos tikslas — surinkti faktus, liečiančius užsienyje ir pačioje Minnesotoje gimusius įvairių tautybių žmones, gyvenusius toje valstijoje nuo 1850 m. Dr. Qualey pareiškė, kad pirmą kartą Minnesotoje, faktinai — pirmą kartą bet kurioje iš visų JAV valstijų, bus surinktos pilnos informacijos liečiančios skaičių, veikimą, įtaką, įnašą ir išlikimą visų tautybių, sudarančių Minnesotos gyventojus.

Dr. Qualey tikisi susilaukti bendradarbiavimo iš visų, kurie turi laisvą, dienoraščių, laikraščių, atsiminimų ar kitos medžiagos turinčios ryšio su šiais tyrimais. Medžiagą prašo siųsti adresu: Dr. C. C. Qualey, Minnesota Ethnic History Project, Minnesota Historical Society,

HOLD IT!

We have a savings plan for your financial future ... and you'll like saving with us. Ask your friends and neighbors about St. Anthony Savings!

Annual Yield	Quarterly Yield	Monthly Yield	CLASSES OF SAVINGS:	Minimum Deposit	Per Centage
7.437	7.418	7.372	4 years CERTIFICATE of DEPOSITS	\$10,000.00	7 1/2%
7.354	7.149	7.118	4 years CERTIFICATE of DEPOSITS	\$ 5,000.00	7%
7.063	6.992	6.862	2 1/2 years CERTIFICATE of DEPOSITS	\$ 5,000.00	6 1/2%
6.812	6.444	6.408	2 years CERTIFICATE of DEPOSITS	\$ 5,000.00	6 1/4%
6.541	6.387	6.353	1 year CERTIFICATE of DEPOSITS	\$ 1,000.00	6 1/4%
5.799			PAID-UP SAVINGS PASSBOOK	\$ 100.00	5 1/2%
5.124			OPTIONAL SAVINGS PASSBOOK	\$ 10.00	5%

PAS MUS NE VISI DARBININKAI YRA LIETUVIAI, BET KIEKVIENAM SKYRIUJE GALIMA SUSIKALBĖTI LIETUVISKAI.

Saint Anthony Savings

MEMBER F.S.L.I.C. WASHINGTON, D.C.

1447 South 49th Court Cicero 60650
Telephone 656-6330 and 242-4395
JOSEPH F. GRIBAUŠKAS, Vedėjas

Open Mon. 9-8, Tues.-Thurs. Fri. 9-5. Sat. 9-1; Closed Wed. & Sun.

Lietuviai per daug socialūs

Atsako Vytautas Kavolis, Simpoziumo Visuomeninių mokslų sekcijos pirmininkas

— Ar netrūksta dėmesio visuomeniniams mokslams išsivijoje? Ar pakankamai mūšikių šias šakas renkasi savo gyvenimo profesija?

— Lietuviai per daug socialūs, kad rimčiau domėtis socialiniais mokslais. Ribotas visuomenės dėmesys visuomeniniams mokslams pastaraisiems yra gyvybės sąlyga: leidžia mokslininkams dirbti nenuperkamiems ir be pagundos šaukti per garsiakalbius. Pasirenkančių šias šakas savo profesijomis jau ir lietuvių tarpe yra per daug. Visuomeninių mokslų "dviasil" svetimas, kas nėra pajutęs neišvengiamos būtinybės išardyti save, savo pergyvenimų struktūrą, ir iš to, ką suras, konstruoti pakaitalą neįtikinamam gyvenimo būdui.

— Kaip trumpai galėtumėt aptarti visuomeninių mokslų reikšmę ir vietą demokratinėje ir totalitinėje santvarkoje?

— Dominavimo ir eksploatacijos elementus bet kokioje santvarkoje visuomeniniai mokslai griauja. Kai negriauja — nėra mokslai. Griaujančias efektas kyla iš visuomeniniams mokslams pagrindinių klausimų: Kaip daromi politiniai sprendimai ir kam jie naudingi? Kaip veikia skirtingos ekonominės sistemos ir kokios jų pasekmės žmonių savijautai? Kaip bendruomenės sąranga ir jos ideologinės prielaidos įtakoja individų tarpusavio santykių kokybę? Sumenkinti visuomeninius mokslus į visuomeninę technologiją bandoma kiekvienoje santvarkoje. Totalistinės santvarkos šiuo atžvilgiu pažangesnės. Jose

Prof. dr. Vytautas Kavolis

simų: Kaip daromi politiniai sprendimai ir kam jie naudingi? Kaip veikia skirtingos ekonominės sistemos ir kokios jų pasekmės žmonių savijautai? Kaip bendruomenės sąranga ir jos ideologinės prielaidos įtakoja individų tarpusavio santykių kokybę? Sumenkinti visuomeninius mokslus į visuomeninę technologiją bandoma kiekvienoje santvarkoje. Totalistinės santvarkos šiuo atžvilgiu pažangesnės. Jose

(tol, kol jos tebėra totalistinės) visuomeniniai mokslai neegzistuoja.

— Būtų įdomus ir įvairiapus visuomeninių mokslų santykis su išsivine bendruomene. Dar konkrečiau — su lietuviškąja.

— Išsivija apskritai visuomeniniams mokslams ir palanki, ir nepalanki: įgalina objektyvesnį žvilgsnį "iš šalies", bet susiaurina reikšmingos egzistencijos skalę. Lietuvių išsivijoje politiniai mokslininkai linkę ribotis sovietologija, sociologai "socialinių darbų" ir ekonomistai kapitalo investicijų problemomis. Antropologai mažiau apsiriboja, bet sūnurai techniški. Visuomeninių mokslų potencialus įnašas išryškinti pagrindinio klausimo — "Kas mes esame ir kuo tampame?" — lieka neduotas. Visuomenės nepasitikejimas jaunesnės kartos visuomeniniais mokslininkais — tradicinio sveiko proto manifestacija. Bet kokiais autoritetais ir reikia nepasitikėti. Ypač tokiais, kurie nieko pavojingo nepasako ir nesikėsina pasakyti.

Klausiant apie biochemiją ir lietuvių pasiekimus

Atsako Antanas Butkus, Simpoziumo Biochemijos sekcijos pirmininkas

— Kur yra riba tarp mūsų įprastinės chemijos ir biochemijos?

— Skiriančios ribos tarp jų nėra, nes chemija tai visuma, o biochemija tik jos dalis. Chemijai rūpi medžiagų savybės, struktūra, kompozicija ir jos pasikeitimo galimybės. Chemiją skirstome į neorganinę, organinę, fizinę, analitinę, biocheminę. Chemija, kaip mokslas, išsivystė iš alchemijos 16-to šimtmečio pabaigoje. Gi biochemija, kaip specialios mokslo šaka, pripažinta tik 20-tam šimtmetyje. Jai pradžia davė Justus von Liebig, tyrinėdamas žemės ūkio problemas praėjusio šimtmečio viduryje. Biochemija kaip mokslo šaka yra susijusi su gyvojo organizmo chemija. Ji ribojasi su biologijos ir fizikos mokslais iš vienos pusės ir su fiziologija iš kitos. Istorinėje raidoje mokslinių žinių natūralus išsivystymas prasidėjo nesudėtingų dalykų sužinojimu, siekiant vis daugiau ir daugiau sudėtingesnių ir komplikuočiau reiškinių išsiaiškinimo. Kadangi gyvybės organizmas yra labai komplikotas, tai ir biochemijos mokslui modernia prasme ilgai nepakako moksliniais pagrindais pagrįstų teorijų. Tad jos pradžia ir užsitęsė iki šio šimtmečio. Cheminių medžiagų pasikeitimo supratimas ir yra biochemijos pagrindinis uždavinys. Gyvybės organizmas turi tūkstančius cheminių medžiagų. Gyvoje ląstelėje šių medžiagų pasikeitimo išsiaiškinimas bei supratimas ir yra pagrindinis biochemijos uždavinys. Dėka 19-tam amžiuje pasiektos didelės pažangos organinėje chemijoje, biochemija sparčiai žengia į priekį, išsiskaidama ne tik į platumą, bet taip pat ir į gilumą. Jai rūpi visų rūšių gyvybės organizmas. Jos galutinis tikslas — tai pilnutinis gyvybės molekulių atpažinimas ir jų funkcijų išsiaiškinimas bei supratimas.

Dr. Antanas Butkus

ir medicinali. Iš to taško ir iš laiko perspektyvos žiūrint, biochemija medicinos teritoriją vargu ar apėmė. Šiandien sunku įsivaizduoti net ir bendrosios medicinos praktikos bei klinikinės chemijos pagalbos, ypač diagnostikoje.

Be pritaikomųjų mokslo šakų, biochemija šiandien labai sparčiai žengia į priekį ir "grynojo" mokslo srityje. Todėl ji išsiskaido į daugelį sričių, kurios talkininkauja ne tik medicininei diagnozei nustatyti, bet ir ligos gydyme.

Biochemijos mokslo dėka šiandien geriau suprantame valstų veikimo principą. Ji taip pat uoliai talkina enzimologijoje, imunologijoje, endochrinologijoje ir kitose su medicina susijusiose šakose, ne tik jos teritorijos neapleisdama, bet kasdien toje medicinos teritorijoje vis labiau ir labiau įsitvirtindama.

— Kaip vertintumėte lietuvių biochemikų pasiekimus išsivijoje ir tėvynėje?

— Nepriklausomos Lietuvos laikotarpyje biochemija tebuvo visur dar vystymosi stadijoje. Tačiau dr. Pr. Jucaičio 1937 - 40 metų studija apie vitamino C perteklių buvė, išsiskaidant jose ligas, aiškiai liudija, kad ano laikotarpio lietuviai biochemikai neatsiliko nuo savo kolegų kituose Europos kraštuose. (Ši

studija bus pristatyta biochemijos sekcijoje antrame mokslininkų suvažiavime). Užtikau keliolika okupuotos Lietuvos biochemikų darbų pasaulinėje literatūroje. Šie darbai gerai atestuoja jų autorius, juos lyginant su pasaulinio masto specialistais tose pat srityse.

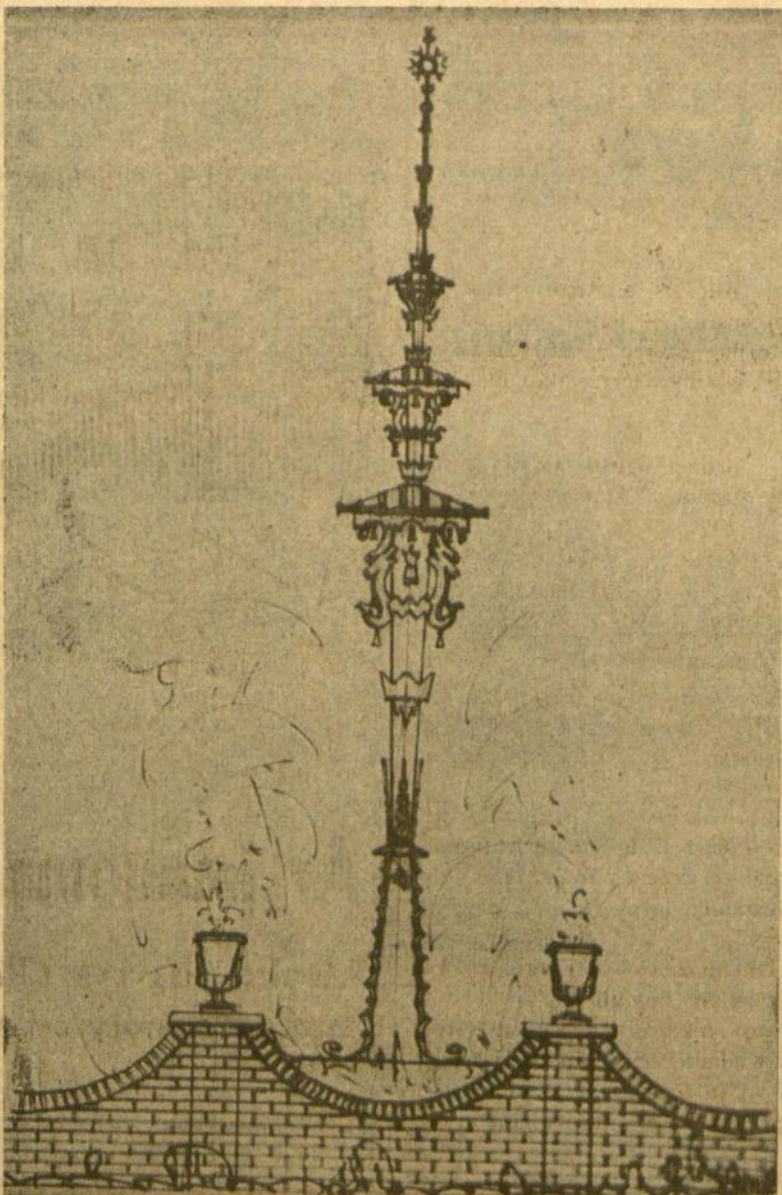
Išsivijos biochemikai taip pat gerai save atestuoja. Pavyzdžiui, šio simpoziumo dalyvis dr. Jonas Maurukas labai suprastino ir palengvino klinikinės chemijos analitinius metodus, pritaikydamas juos prie savo išrasto matavimo instrumento.

Ypatingai malonu biochemikų tarpe pamatyti ir jaunesnės kartos atstovus. Dar smagiau, kai jie dalyvauja ir lietuvių mokslininkų tarpe. Su aukšto lygio darbais antrame suvažiavime pasirodo kolegės dr. Marija Gažutienė ir dr. Austė Vygantienė.

Ruošiamas didelis žurnalistikos vadovėlis

Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdyba nutarė išleisti platų žurnalistikos vadovėlį. Tai bus daugelio autorių veiklas, kuriame mūsų pirmiausiajais laikraštininkais rašys šiais klausimais:

- Laikraštinių savybės
- Laikraštinių archyvas ir biblioteka
- Rankraščių paruošimas ir korektūrų taisymas
- Žinių rašymas
- Korespondencijos
- Interview
- Reportažai
- Straipsnių ir vedamųjų rašymas
- Apžvalga, recenzija, kritika
- Filmų recenzijos
- Organizacijų skyrių redagavimas
- Meno parodų aptarimas
- Koncertų ir kitų muzikinių programų recenzijos
- Scenos veikalo aprašymai
- Sporto apžvalgos
- Kelionių aprašymai

Koplytstulpis Lietuvos legendos kūrėjams, statomas Alvudo sodybos skvere, Marquette Parke, Chicagoje. Koplytstulpio projektas parengtas arch. Jono Muloko. Paminklas bus apie 24 pėdų aukščio, padarytas iš apdirbtą pieno, vario ir aliuminio.

Laikraštinė poezija
Laikraštinė beletristika
Laikraščio laužymas
Laikraščio iliustravimas
Okupuotos Lietuvos spaudos panaudojimas
Laikraščio kalba ir stilius
Savaitraščio redagavimas
Žurnalo redagavimas
Dienraščio redagavimas
Laikraštinių etika
Lietuvių žurnalistų sąjunga tėvynėje ir išsivijoje
Medžiagos paruošimas radijui ir televizijai
Šį leidinį organizuoti ir sure-

daguoti pakviestas kun. J. Prunksis. Norima jį išleisti ateinančių metų pradžioje.

McKEY & POAGUE

Real Estate Insurance Management

Visų rūšių draudimai žemiausiomis kainomis. Mes atstovaujame geriausias kompanijas. Pasitarkite. Informacijai kreiptis į

EDWARD PAUKŠTIS

3145 W. 63rd St. - HEmlOCK 4-4300

O kaip su pinigais?

Atsako Domas Giedraitis, Simpoziumo išdininkas

— Kiek pramatote reikės pinigų antrajam mokslo ir kūrybos simpoziumui suorganizuoti ir sėkmingai pravesti?

— Priedu sąskaitą. Pajamos: banketas — 1050 dol., JAV LB Centro valdybos įnašas — 1000 dol., Lietuvių fondo parama — 500 dol., registracija ir programos — 1900 dol., laukiamos aukos — 4490 dol., viso — 8940 dol. Išlaidos: parengiamosios organizavimo išlaidos — 2990, susipažinimo vakaras — 350 dol., priešpiečiai — 100 dol., koncertas — 500 dol., propaganda spaudoje — 2500 dol., leidinys — 2400 dol., viso — 8940 dol.

Į šią apyskaitą neįeina paskaitininkų kelionės išlaidos. Visos pozicijos šioje sąmatoje yra apsaugytos komisijos posėdyje š. m. gegužės mėn. 9 d. Išlaidų pozicijos yra minimalios.

— Kaip ir iš kokių šaltinių tiek pinigų pasemsite?

— Iš aukų.

— Ar kultūriniam įvykiui paremti mūsų visuomenė ir pavieniai yra tiek pat jautrūs ir greitai kaip, sakysim, kokiai nors sport-

ninkų išvykai?

— Ne visai tiek pat.

Dr. Domas Giedraitis

UŽSISAKYKITE DABAR TIK PER INTERTRADE EXPRESS CORP. GERIAUSIĄ DOVANĄ SIŪSTI Į LIETUVĄ

dabar, kaip niekad anksčiau

SPECIALIOS RUBLIŲ PAŽYMĖJIMAI

INTERTRADE EXPRESS CORP. pirmiausia pasakė apie tai, o jūs giminės pritarė.

Su specialiu rublių pažymėjimu jūs giminės gali gauti viską, ką tik nori, už dalelę reguliarios kainos. Tai tas pat, kas įteiktas krautuvių su 100 dol. ir už juos gauti 200 dol. ar 300 dol. vertės prekių, o gal net daugiau.

INTERTRADE EXPRESS CORP. mielai jums nemokamai prisijus įrodymą. Specialių rublių pažymėjimus galima paversti į reguliarius rublius aukščiausiu kursu.

SU PILNA GARANTIJA PATARNAVIMAS

GREICIAUSIAS PATARNAVIMAS

Pažymėjimai pristatomi maždaug per tris savaites. Vieno spec. rublio kursas yra \$2.70.

TAS KURSAS APIMA VISKĄ. NĖRA JOKIŲ KITŲ MOKEJIMŲ.

REIKALAUKIT MOSŲ NE. MOKAMO ILIUSTRUOTO KATALOGO

Užsakykite dabar. Užsakykite tik per

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street
Penktas aukštas
New York, N.Y. 10010
Tel.: 982-1530

LABAI SVARBU AUTOMOBILAI

Pilnai garantuotas greičiausias pristatymas

Pasirinkite iš šių modelių

ZHIGULI VAZ 2101 US \$3627.00

NAUJAUSIAS PAGERINTAS EXPORT MODEL ZHIGULI VAZ 2103 US \$4156.00

ZHIGULI VAZ 2102 STATION US \$3997.00

EXPORT MODEL MOSKVITCH 412 1E US \$3677.00

MOSKVITCH 408 1E US \$3381.00

ZAPOROZHETS ZAZ 968 US \$2318.00

REIKALAUKIT SPECIALIAUS BIULETENIO SU AUTOMOBILIŲ PAVEIKSLAIS, APARTMENTAIS, NAUDOTAIS RŪBAIS SVECIAMS IS USSR

REIKALAUKITE MOSŲ SPECIALIŲ BIULETENIŲ.

MES TURIM 24 METŲ PATYRIMĄ ŠIAME RIZNYJE IR TAI PAT TURIM TIKSLIAUSIUS PATENKINTŲ KLIENTŲ.

Philomena Says

CHICAGO SAVINGS IS NOW PAYING

5.39% Annual Yield on 5 1/4% Passbook Accounts Daily Interest	5.92% Annual Yield on 90-Day Notice Accounts \$100 Minimum	6.003% Annual Yield on 90-Day Savings Certificate \$1,000 Minimum
6.81% Annual Yield on One Year Savings Certificate \$1,000 Minimum	7.08% Annual Yield on 30-Month Savings Certificate \$5,000 Minimum	7.35% Annual Yield on Four Year Savings Certificate \$1,000 Minimum
7 1/4% on Four Year Savings Certificates \$10,000 Minimum	6.727% Annual Yield	

For 49 years, savers at near-\$100 million Chicago Savings have become accustomed to the highest rates permitted by law. It is possible to offer the above yield where earnings remain undisturbed and are compounded for a year or more.

CHICAGO ★★★★★

savings and loan association

6245 south western avenue 476-7575

• Passbook Savings Earn From Day of Deposit to Day of Withdrawal

Niekad tiek lituanistų nėra buvę kaip dabar

Atsako Leonardas Dambriūnas, Simpoziumo Kalbotyros sekcijos pirmininkas

— Kai savo Kalbotyros sekcijoje turite net keturių dar nesenu mokslininkų paskaitas, ar turi pagrindo nusiskundimai, kad mums lituanistų akademikų trūksta?

— Trūksta ar netrūksta visada yra reliatyvus dalykas. Amerikoje niekad tiek lituanistų akademikų nėra buvę kaip dabar, jei turėsime galvoje vyresnius ir jaunesnius lietuvių bei nelietuvių lituanistus ar lituanistiką besidominčius akademikus. Tačiau turint galvoj tik lietuvišką išeiviją bei jos jaunąją kartą, reikia atvirai prisipažinti, kad lituanistų trūksta. Pora jaunesnių kalbininkų, keletas literatų bei keletas istorikų — nėra daug. Galima guostis nebent tuo, kad vis dėlto ir dabar pasitaiko iš jaunųjų vienas kitas, studijuojas šalia kitų sričių ir kurį nors lituanistinį dalyką ir kad ateityje tokių gali būti ir daugiau.

— Ar tik mes taip kalbame, ar iš tikrųjų šiuo metu yra mokslo pasaulyje padidėjęs dėmesys baltistikai?

Leonardas Dambriūnas

— Sunku pasakyti, kaip yra šiuo metu. Tačiau po Antrojo pasaulinio karo domėjimasis baltistika yra aiškiai padidėjęs. Tai rodo, kad tuo metu kūrėsi baltistikos institutai ar katedros, kur jų anksčiau nebuvo, pvz. Amerikoje (Philadelphijoje, Čikagoje ir kt.), Vakarų Vokietijoje, Lenkijoje. Amerikoje veikia dar Baltų studijų draugija, kuri leidžia ir žurnalą "Journal of Baltic Studies". Vakarų Vokietijoje (Bonnoje) Bal-

tų tyrimų institutas (Baltisches Forschungsinstitut), kuris leidžia metraštį "Commentationes Balticae", Institutum Balticum (Koenigstein im Taunus), kuris leidžia metraštį "Acta Baltica", Lenkijoje leidžiamas metraštis "Acta Baltico-Slavica", ir kt.

Daug kur dabar universitetuose dėstoma lietuvių kalba, kur seniau jos nebuvo.

— Kuriuos reiškinius ir kuriuos pasiveržimus baltistikoj Jūs šiandien labiausiai vertintumėte?

— Palyginti sėkmingą lituanistų (kalbininkų) darbą Lietuvoje ir Baltų studijų draugijos (Association for the Advancement of Baltic Studies) suorganizavimą Išeivijoje. Lietuvoje jie, be kitko, leidžia "Baltistics" žurnalą, kuris žinomas ir vertinamas visame pasaulyje. Jame bendradarbiauja viso pasaulio baltistai ar besidominčios baltistika. Minėta išeivių akademikų AABS organizacija irgi gerai žinoma Amerikoje ir Europoje ir dirba labai sėkmingai. Galia tik, kad joje per mažai yra lietuvių.

Ar bus išgelbėta Baltijos jūra nuo užteršimo?

Atsako Vytautas Klemas, Simpoziumo Gamtos apsaugos ir jūrų mokslo sekcijos pirmininkas

Dr. Vytautas Klemas

— Jūsų manymu, šiandien ir brekščiančiame atominame amžiuje žmonijai ir aplamai mūsų žemelei yra pavojingesnis karas ar gamtos užteršimas?

— Karas yra pavojingesnis už žemės užteršimą. Naudojant naujus ginklus, karas įvyktų greit, netikėtai, be jokios kontrolės, su didele žala žmonijai.

Užteršimas vyksta lėtai ir, nors jis gali turėti nenumatomų, klaidingų pasekmių, jį vis dėlto galima sukontroliuoti, jeigu užtektinai pasaulio valstybių to panorės. Deja, Stockholmo gamtos apsaugos konferencijoje pasirodė, kad daugumas besivystančių, jaunų valstybių teršimo kontrolės šiuo metu nepagelbėja.

— Yra nuomonių, kad labiausiai užteršta jūra yra mūsų Baltija. Ar įmanoma ją nuo mirties išgelbėti?

— Žiūrint iš techniškos pusės, Baltijos jūrą būtų įmanoma per ko-

kį dešimtmetį sugrąžinti į prieškarinį švaros stovį. Bet nepalanki politinė ir ekonominė padėtis to įvykdyti neleidžia. Joks kraštas aplink Baltijos jūrą nesuvaržys savo pramonės ar karo laivyno tik tam, kad Baltijos jūros švara būtų išsaugota. Žydų—arabų karo išdavos dėka pagreitintas naftos atradimas ir apdirbimas Šiaurės jūroje dar labiau apters Šiaurės Europos vandenį.

— Ar tikrai jūros gali maitinti žmoniją, jei žemėje maisto pritruks?

— Šiuo metu tik vienas procentas žmonijos maisto ėmamas iš jūros. Vien pagautos žuvies kiekį galima pakelti nuo 60 milijonų tonų penkeriopa — iki 300 milijonų tonų, nepakenkus žuvų dauginimosi ciklui. Žmogus jūroje dar vis nau-

doja tik medžiotojo metodiką. Pradėjus auginti žuvis jūroje taip kaip gyvulius ūkyje, jūros maistingumas dar žymiai padidėtų. Tai yra ypatingai svarbu, nes žuvis labai maistinga proteino atžvilgiu. Bet ir jūra turi savo natūralią maistingumo ribą, nors iki šio šimtmečio galio ji žmonių prieauglio dar nesuvaržys.

SKELBKITĖS "DRAUGE".

Reikia to išvengti, kol dar nėra vėlu

Atsako Jonas Genys, Simpoziumo Biologijos sekcijos pirmininkas

— Kas šiandien biologijos mokslas yra ypač nauja, svarbu ir įdomu?

— Labai svarbi pažanga buvo padaryta molekulinės biologijos srityje, įskaitant proteinų sintezę ir sukūrimą organinių molekulių. Taip pat daug naujų darbų buvo atlikta genetikoje, tiriant DNA ir RNA struktūrą bei jų funkcijas (genetika yra mokslas apie paveldėjimą). Šiuometiniai biologiniai tyrimai yra atliekami, naudojant moderniausias priemones, įskaitant elektroninius tripoliarinius mikroskopus, kompiuterius, erdvių satelitus, bei radio-aktyvius elementus. Labai svarbu kad biologinių mokslų žinios buvo plačiai panaudotos pagerinti žmonijos gerovę. Tam daug pasitarnavo genetikos mokslas, įskaitant hybridizaciją ir išvedimą naujų, labai naudingų gyvulių ir augalų veislių. Taipgi biologijos mikrobiologijos pažanga daug pasitarnavo medicinai.

— Ar kokių nors būdų prie viso to bus stabtelėta ir Simpoziumo biologijos sekcijoje?

— Šiomet laike Mokslo ir kūrybos simpoziumo pirmą kartą turėsime biologijos sekciją, kur bus paliesti evoliucijos, sistematikos, genetikos, anatomijos ir mikrobiologijos klausimai. Laike keturių numatytų paskaitų bus pateiktos naujausios žinios iš tarptautinio sisteminės ir evoliucinės biologijos kongreso; bus diskutuojami augalų genetikos klausimai, įskaitant kompiuterių ir erdvių satelitų panaudojimą tirti vegetacijos struktūrai; bus paliesti kai kurie odos anatomijos klausimai; ir bus pateiktos žinios apie naujausius elektroninius mikroskopus bei moderniausias metodus tirti virusams ir kitiems mikroorganizmams. Šios paskaitos įvyks penktadienį (lapkr. 23) 1:30 po pietų; kviečiame biologus, agronomus, miškininkus ir gamtos mylėtojus dalyvauti paskaitose ir diskusijose.

Prof. dr. Jonas Genys

— Kokia numatoma ekologijos ateitis? Ar tikrai yra taip dramatiškai blogai su visa ta mūsų žemės modernia tarša?

— Tą klausimą išsamiai diskutuos mūsų ekologai specialioje sekcijoje. Galia tik komentuoti, kad daug ekologinių klausimų dar liko neišspręsta, kai atėjo vadinama energijos krizė. Nežinia, kaip tos dvi problemos bus sukoordinuotos. Ekologai teisingai teigia, kad, jei užteršime vandenį ir orą su nuodingom

medžiagomis ir prie to dar pridėsime radio-aktyvias liekanas nuo atominių skaldymų, gyvenimo sąlygos gali pasidaryti nebeįmanomos. Tad reikia to išvengti, kol dar nėra vėlu.

Galdiko paroda Kanadoje

Adomo Galdiko kūrybos paroda rengiama Toronte, Kanadoje, š. m. gruodžio mėn. 15 ir 16 dienomis, kurią gubuoja N. P. M. seserys; parodą tvarko — Norė Kulpavičienė. Tai bus vienintelė proga torontiečiams plačiau susipažinti su mūsų didžiojo menininko kūryba.

WAGNER & SONS

Typewriters, Adding Machines & Checkwriters
Nuomoja — Parduoda — Taiso
NAUJOS NAUDOTOS
Virs 50m. patikimas patarnavimas
5610 South Pulaski Road
Phone — 581-4111

Geriausia šv. Kalėdų dovana —

ENCYCLOPEDIA LITUANICA

IR KITOS LIET. ENCIKLOPEDIJOS LEIDYKLOS IŠLEISTOS KNYGOS

Trauktis: LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA

395 W. Broadway, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA

Telefonai: darbo metu (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759.

Dėmesio! Kai kurioms knygoms daroma nuolaida net iki 50%. Prašykite kainaraščio.

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir taisymas

2646 W. 69th St.,

Tel. REpublic 7-1941

ROOSEVELT PICTURE

FRAME COMPANY

Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslai rėmai, pritaikinti paveikslams ir skelbimams, rėmai — metalu aplieti rėmai.

2400 So. Oakley Ave., Chicago
Tel. Virginia 7-7258 - 59

KONCERTINĖS

YPATINGAS

GITARAS

IR

KANKLES

DARO PAGAL UZSAKYMĄ

IR

TAISO STYGINIUS

MUZIKAUS INSTRUMENTUS

KVIRINAS RUNIMAS

4914 W. Cermak Rd.

CICERO, ILL. 60650

Tel. — 652-3200

CRANE SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th Street

Tel. LA 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING SPACE

7%

Mokamas už 4 m. sertifikatus. Minimum \$5,000

6 1/2%

Mokamas už 1 m. sertifikatus. Minimum \$1,000

5 1/4%

Mokamas už investavimo sąskaitas

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMCIOUS NUO 1 D. Dividendai mokami kas 3 mėnesiai.

ANTRAD. IR PENKTAD.

SESTAD. 9 v. r. iki 12 v. d.

PIRMAD. IR KETVIRTAD.

9 v. r. iki 5 v. v.

Trečiad: uždaryta.

9 v. r. iki 9 v. v.

Kalėdinės Dovanos

Tik per Angliją, greičiau, pigiau, geriau.

Siūlome labai aukštos kokybės dovanų siuntinį, kuris bus naudingas kiekvienai šeimai Lietuvoje.

KALEDINIS 1973.

3 1/4 jardo puiki vilnonė angliška eilutei medžiaga, 3 jardai stora crimplene medžiaga moteriškam kostiumėliui, arba moteriškam paltui, vyriški nailoniniai marškiniai, arba blyuskutė, vyriškas arba moteriškas labai geros rūšies megztinis, 1 vilnonė gėlėta skarelė, 2 gėlėtos nailoninės skarelės, 2 p. vyriškų arba moteriškų vilnonių, arba nailoninių kojinių, 2 jardai crimplene medžiaga sukelei, arba 1 sv. vilnonių megztinui siūlų, 1 sv. šokoladinių saldinių dėžė, 20 angliškų cigarečių. Kaina su įskaičiuotu muitu ir visomis persiuntimo išlaidomis. \$140.00.

Maisto siuntinius sudarome sulyg pareikalavimų.

Tam, kas pageidauja pats sudaryti siuntinį, siūlome šiuos dalykus:

3 1/4 jardo labai gera angliška kostiuminė medžiaga	\$45.00
Stora su ornamentais crimplene medžiaga 1 jardas	\$ 6.00
Crimplene medžiaga, sukelėms, 1 jardas	\$ 5.50
Nailoninis kailis moteriškam paltui	\$33.00
Dirbtinis mink, moteriškam paltui	\$54.00
Vilnonė žieminiui paltui medžiaga	\$36.00
Vilnonė gėlėta skarelė	\$ 8.00
Komplektas moteriškų nailoninių apatinių	\$ 9.00
Perukai, įvairių spalvų	\$30.00
Nailoniniai marškiniai	\$ 9.00
Vilnoniai arba Acryleno nertiniai	\$19.00

Primame užsakymus: auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų, šaldytuvų ir kt. Persiunčiame pinigų dėl tokių prekių, kurias negalima iš čia pasiųsti.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą arba kitas šalis.

BALTIC STORES LTD.

(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E.2. England

Telef. 01739 8734

Nuotrauka Pauliaus Vitkaus. Iš ruošiamos Lietuvos fotografų parodos Jaunimo centre, Chicago. Paroda atidaroma šiandien, lapkričio 17 d. 7 val. vak. ir tęsis iki lapkričio 25 d.

Ar kiekvienas turėsime po kompiuterį?

Atsako Antanas Dundzila, Simpoziumo Kompiuterių ir informacijos technologijos sekcijos pirmininkas

— Ilgų metų sunkus pradinis darbas ar tik koks laimingas atsitiktinumas buvo pirmoji kompiuterių mokslo šaknis?

— Pirmoji kompiuterių mokslo šaknis yra nesurandama ir gal neieškotina, kaip kad neieškomos automobilio mokslo šaknis.

Kitaip pakreipus Jūsų klausimą, galima konstatuoti, kad kompiuteriai paplito labai greitai: II-ojo pasaulinio karo metu pastatytos pirmosios mašinos davė pradžią bilijoninei pramonei vos 20-25 metų bėgyje.

Dar iš kitos pusės žiūrint, kompiuteris prilygintinas lėktuvui, kurio technikai pagrįsti šiečiai randa Leonardo da Vinči užrašuose 16 amžiuje. Asmenybės kaip Paskalis (17 a.), Babbage (19 a.), poeto Bairono dukrė Lady Lovelace ir kt. jau buvo aiškiai pasukę šiuo keliu. 1936-49 m. Turing, von Neumann ir pagaliau Eckert su Mauchy darbu privedė iki sėkmingų prototipų.

Išvadoje tvirtinčiau, kad ilgų metų darbo, piramidžių statymo pavyzdžių, nebuvo. Dirbti neabejotinai įtemptai, be ryškaus laimingo atsitiktinumo.

— Kokių dar stebuklų galima atleidyje tikėtis iš sparčiai besivystančios kompiuterių srities?

— Stebuklams, kaip antgaminiams reikšiniams, įspėti reikia bent pranašo. Į tokius, atleisite ir suprastite, nepretenduojame — tad neatsakysime.

Tačiau šioje sesijoje svarstysime temą, "Šios technologijos įnašas Lietuvos gyvenimui 1980 metais". Pranas Zundė skaitys pranešimą maždaug ta tema. Vytautas Strolia jau yra paverges kompiuterį savo pamėgtajai muzikai — kalbės apie savo paruoštą lietuviškos muzikos vardyną. Su pranešimais dalyvaus Klemas ir Kirvaitis, o Kamantas su Jakačiču formuluos mūsų visuomeninius, kultūrinius reikalavimus šiai sričiai. Ateikite, turėsite progos dalyvauti debatuose, išdėstyti savuosius pateiktumus.

Stebuklų yra ir bus, bet mums, manau, svarbesni ir įdomesni tie stebuklai, kurie gali būti reikšmingi lietuviškajai būklei. Apie tai būtina pakalbėsime.

— Kompiuterių moksle tikrai būtų netikslu ieškoti kokių nors "tautinių bruožų". Bet ir kompiuteriai lietuviškam reikalui kartais praverčia, kai sesijos posėdžiuose matau įrašytą Vytauto Stroliaus pranešimą apie lietuviškos muzikos vardyną, sudarytą kompiuterių pagalba. Kur ir daugiau galėtų jie lietuvių kultūriniam gyvenime praversti?

— Stroliaus darbas yra klasiškas. Esdien besikartojančios istorijos

Dvi naujos Julijos Švabaitės-Gylienės knygos

Švietimo tarybos skelbtame skaitinių jaunimui konkurse jūry komisijos ypatingą dėmesį patraukęs Julijos Švabaitės rankraštis "Gabriuko užrašai" dabar išleistas atskira knyga. Išleido pati švietimo taryba. Leidinys tik ką baigtas spausdinti ir įrašyti "Draugo" spaustuvėje, Chicago. Aplanką ir vinjetas piešė Danguolė Stončiūtė.

Taipgi netrukus pasirodys antrasis Julijos Švabaitės poezijos rinkinys "Septyni saulės patekėjimai". Knyga baigiama spausdinti M. Morkūno spaustuvėje, Chicago. Ją leidžia "Ateities" leidykla.

Irenos ir Osvaldo Mickūnų paroda Čiurlionio galerijoje

Sarnioj, Kanadoj, gyveną dailininkai Irena ir Osvaldas Mickūnai po kiek laiko grįžta Čiurlionio galerijon: vakar čia atidaryta Irenos tapybos ir Osvaldo skulptūrų paroda. Paroda šeštadieniais ir sekmadieniais atdara nuo 11 val. ryto iki 9 val. vak., savaitės dienomis nuo 7 iki 9 val. vak. Paroda tęsis iki lapkričio 25 d.

monėje, švietime, įvairiuose administraciniuose aparatuose.

Už 10-15 m. kiekvienas savo namuose turėsime po kompiuteriuką, taip kaip turime telefoną ar automobilį. Implikacijos čia didelės!

Ar galimi tautiniai bruožai moderniojo architektūroje?

Atsako Albertas Kerelis, Simpoziumo Architektūros sekcijos pirmininkas

Arch. Albertas Kerelis

— Kaip vertinate lietuvių architektūrai reikimąsi Vakarų pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje?

— Po Antro pasaulinio karo lietuvių architektų skaičius žymiai padidėjo Lietuvoje ir užsienyje (Lietuvoje apie 500 ir užsienyje 150). Užsienyje lietuvių architektai turi savas praktikas, jų randame valdžios postuose, profesūroje ir kitose atsakingose pareigose architektūrinėse firmose.

Lietuvoje vyksta miestų ir rajonų išplanavimai. Ribotas medžiagų panaudojimas, jų trūkumas, suvaržo ten idėjos įgyvendinimą. Lietuvoje architektai daugiausia pasireiškia interjero planavime, prezevacijoje ir restauravime istorinės praeities pastatų.

— Ar ir moderniojoje architektūroje gali egzistuoti kokie nors tautiniai architektūros bruožai? Ar prie tos temos bus stabtelėta ir sesijos posėdžiuose?

— Liaudies forma turi būti įlieta; įjungta į pačią architektūrinę idėją; prie pastato prilipinus ornamentą ar skulptūrą, jo dar nepadaroma tautinės architektūros išraiška.

Skandinavijos architektai sumaniai inkorporuoja į pastatų liaudies motyvus suprastintom formom.

Pietų Amerikos architektūra įlieta spalvas mozaikos ar skulptūros

pavidaluose. Taip pat modernioji rytų architektūra turi savitą stilių. Ši tema liečiama ir architektūros sekcijos sesijose.

— Kokia kryptimi aplamai suka pati avangardiškiausia architektūra?

— Šiame laikotarpyje architektas yra nevaržomas tradicinių architektūros formų, turi laisvę išreikšti savo idėjas, kurios yra pagrįstos logika ir praktiškumu.

Stoka žemės miestuose ir aplamai didelis koncentravimasis žmonijos ribotame žemės plote ekonomiškais sumetimais verčia statybininkus projektuoti aukštus pastatus, aplinkui paliekant kaip galima daugiau erdvės. Tuo atveju vis daugiau struktūra pradeda diktuoti formą. Statybos medžiagos yra paliekamos jų natūralioje formoje ir jų tarpusavio ryšyje.

PETKUS MARQUETTE FUNERAL HOME — TEVAS IR SŪNUS —

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. GROVENHILL 6-2345-4
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNHALL 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŽESNĖS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8691

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktorai

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YARds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YARds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. VIRginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4343 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YARds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YARds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

DWIGHT DAVID EISENHOWER (1890-1969) — 34th President of our Country — architect of the United States victory in Europe during World War II — Army Chief of Staff, President of Columbia University, first head of NATO.	7½% YEARLY CERTIFICATE ACCOUNTS* \$5,000 Or More 4 Year Maturity YIELD INCREASES TO 7.90% on interest accumulated for 1 yr. 7% YEARLY CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 4 Year Maturity YIELD INCREASES TO 7.35% on interest accumulated for 1 yr.	ANNA ELEANOR ROOSEVELT (1884-1962) — Appointed for terms as delegate to the United Nations by Presidents Truman and Kennedy — instrumental in the writing and the passing of the world's conference on the Declaration of Human Rights.
6¾% YEARLY CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 30 Month Maturity YIELD INCREASES TO 7.08% on interest accumulated for 1 yr. 6½% YEARLY CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 1 Year Maturity YIELD INCREASES TO 6.81% on interest accumulated for 1 yr.	ERNEST HEMINGWAY (1898-1961) — Considered by some the best English writer of his time — born in Oak Park, Illinois — Adventure, Hunter, Nobel & Pulitzer Prize Winner.	5¾% YEARLY CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 90 Day Maturity YIELD INCREASES TO 6.002% on interest accumulated for 1 yr. 5¼% YEARLY PASSBOOK SAVINGS Interest Paid to the Date of Withdrawal YIELD INCREASES TO 5.39% on interest accumulated for 1 yr.

PARTNERS IN THE FUTURE

We have a chance to add to this list of outstanding men and women.

Yes — you and we at Standard Federal Savings have a chance to make history together, by giving our young the chance for a proper and formal education.

The partnership of your savings and our interest can assure a place in tomorrow for our children by affording the proper amount of money to finance their education.

Above we have listed our PARTNERSHIP SAVINGS PLANS. Come and talk to one of our financial counselors, remember they have the same problems you do, so they understand.

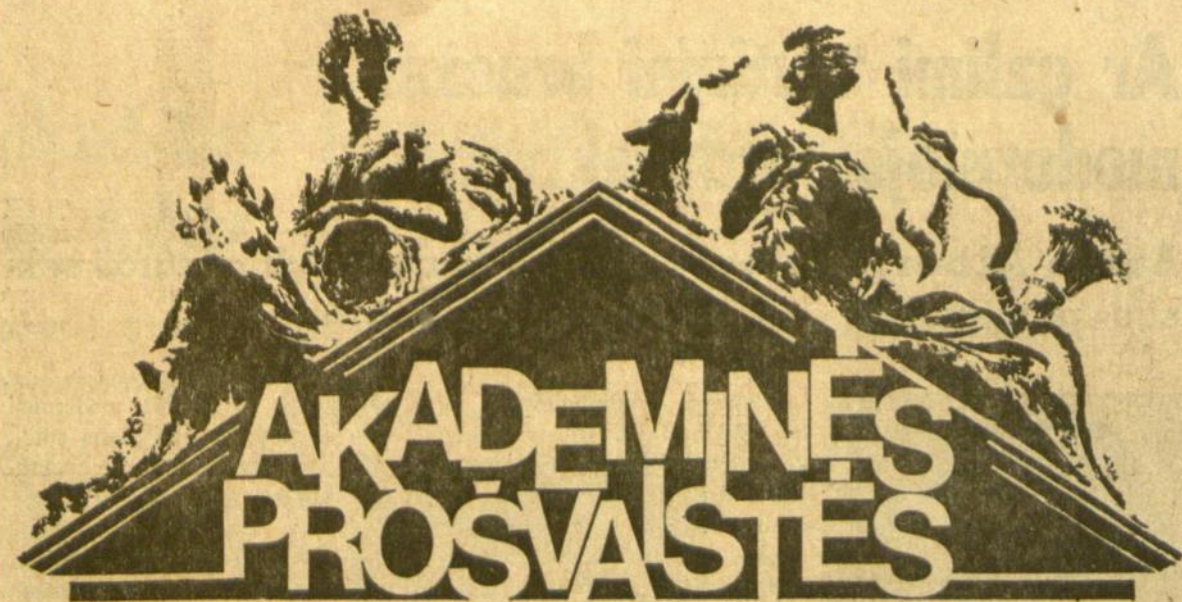

Assets over \$190,000,000.00
Reserves over \$17,500,000.00

4192 Archer Avenue (at Sacramento)
Chicago, Illinois 60632 — 847-1140

*A substantial interest penalty is required for early withdrawal.

REDAGUOJA JCRATĖ JASAITYTĖ, 6922 S. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILLINOIS 60636

JAUNIMAS TAUTINĖJE VEIKLOJE IR LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

(Tąsą iš pereinamojo "Akad. Prošvaisčių" numerio)

Nenoriu nieko užgauti, bet man atrodo, kad lietuviškas išlaikymas yra didesnis ir svarbesnis darbas nei pastangos išlaisvinti Lietuvą. Laisvinimo pastangos daugeliu atvejų nepriklauso nuo mūsų pačių valios. Tuo tarpu kai lietuviškas išlaikymas yra mūsų pačių rankose. Einant toliau, suprantama, kad, tik būdami tautiniai gyvi, galime vykdyti ir Lietuvos laisvinimo darbą. Užtat jaunimui daugiau reikėtų teikti žinių apie mūsų kultūrą, mūsų pasiekimus kultūrinis laimėjimus ir apskritai apie mūsų tautą. Jaunimas mėgsta pasididžiuoti. Užtat duokime jam pasididžiavimo medžiagos. Tekalba šis pavyzdys: išleistomis vyčiukėmis ir vėliavėlėmis pirmiausia savo automobilius papuošė jaunimas. Man, kaip bendruomeniškai galvojančiam ir toje galvosenoje išaugusiam, atrodo keista, kad kai kurie Bendruomenės veikėjai, tarsi jau būtų kapituliavę prieš sunkių lietuviškos išlaikymo darbą ir ieško garsesnių ir lengvesnių, vadinamųjų politinių, nevadinių Lietuvos laisvinimo darbų. Suprantama, kad lengviau yra atvažiuoti į Washingtoną ir parbarbenti į kongresmanų ar senatorių duris negu šnekti per radijo, rašyti straipsnius, lankytis susirinkimuose ar net dėti lietuviškoje mokykloje, tiesiogiai dirbant lietuviškos išlaikymo darbą. Man atrodo, kad jaunimas pačią Bendruomenės idėją ir lietuviškos išlaikymo mintį nesunkiai priima. Bet tą idėją reikia perduoti nesumažintą. Ją reikia perduoti tokią didelę, kokią ji iš tikrųjų yra. Jaunimo nereikia nei girti, nei peikti. Jį reikia priimti toki, kokių jis pats yra. Nereikia bijoti pasakyti net atvirą tiesos žodį. Bet jaunimui nereikia tokių pamokslautojų, kurie prirašo sieksninius straipsnius apie jaunimą, patys jaunimo nepažindami.

Mūsųose susidaro klaidinga pažiūra į jaunimą, kai, norėdami jaunimą į bendruomeninę veiklą įtraukti, mėginame išlyti pirmiausia jam pozicijas, lyg norėdami jaunimą nupirkti. Man atrodo, kad šio metodo turėtų būti atsisakyti. Ties jaunimui, kurie užsideds Bendruomenės idėją, nežinūs į dovanojamas pozicijas, bet jas patys užsidirbs. Kai amžius tampa kvalifikacija, tai mažėja pajėgumas darbe. Kiek vertingas yra Tarybos narys, jeigu jis nėra buvęs apylinkės susirinkime? Užtat reikia skatinti darbui, o neviloti pozicijomis.

Kaip bežiūrėsime, jaunimo visada bus dvi grupės: viena — besirūpinanti lietuviškumu ir lietuviškomis dirbanti, kita — nutolusi nuo lietuviškumo, bet save lietuviškai belaukianti. Čia nekalbu apie tuos, kurie iš viso jau nusigriežė nuo savo tautos. Mūsų tikslas būtų, kad ši antroji gru-

pė mažėtų, o pirmoji didėtų. Nors dabar vyksta atvirkščiai. Didėja šaltų lietuvių skaičius, o mažėja karštųjų. Kad šis šaltų skaičius nemažėtų, tikresnėmis priemonėmis mėginkime į jį sąmonę įkalti tautos supratimą ir tautos reikšmę žmogui.

Tragiška yra lietuvių kalbos vartojimo padėtis jaunimo tarpe. Kaip šią problemą išspręsti, čia nesilimu svarstyti, nes tai būtų kita tema, ir tam reikalingas kitas laikas. Tačiau, noriu bent tiek pasakyti: kritikuojamas yra jaunimas už lietuvių kalbos nemokėjimą, už lietuvių kalbos nevartojimą, o auklėjimas žmogaus prasideda šeimoje, šeima yra žmogaus pirmas žingsnis pasaulin. Seimoje susiformuoja žmogaus asmenybės kryptis. Šeima yra pradžia ir galas. Joje ir glūdi tautos pradžia, ir tautos galas. Taigi, ar kritika tegali liesti tik jaunimą? Gal čia reikėtų truputį giliau pažūrėti.

Pabaigoje norėčiau padaryti kelis pasiūlymus krašty bendruomenių vadovybėms. Pirmas, susitanti su jaunimo organizacijų vadovybėmis, kad per organizaciją būtų skleidžiama lietuvių Bendruomenės idėja. Teigi, kad lietuvių Bendruomenės idėja jaunimui bus suprantama, jeigu mes ją jaunimui perduosime. Antra, kiekviena jaunimo organizacija turi suaktyvinti lietuviškos išlaikymo klausimą savo narių tarpe. Trečia, lietuvių kalbos vartojimo reikalą reikia stipriau pabrėžti tiek lietuviškos mokyklose, tiek organizacijose. Ketvirta, pratinėti jaunimą skaityti lietuviškas knygas ir laikraščius, iš kur gi jaunuolis skaitys lietuvišką knygą, jeigu jos nėra tėvų namuose? Atkreipkime dėmesį, labiausiai perkamos knygos spausdinamos tik 2,000 egzempliorių. Argi tėra tik 2,000 skaitančiųjų lietuvių?

Atkreipkime dėmesį ir į pasiūlymus lietuviams. Pavyzdžiui apie Jonaitį (Unitas) yra parašyta knyga, o ar mes esame su juo susirūšę, ar jis pajuto šiltą žodį iš lietuvių. Šalia jo yra Butkus. Tai sportininkai. Toliau rinkiuojasi Algis Rukšėnas. Jeigu jo knygos apie Simą Kudinką bent tūkstą nupirktume, jis su lauktu didesnio leidėjo dėmesio ir turėtų tvirtesnę užnugarį amerikiečių visuomenėje. O "Pasaulio Lietuvių Jaunimo" žurnalas turi aplankyti kiekvieną šeimą.

Čia pateikti keli pasiūlymai gali būti įgyvendinti tik tada, jei visi vieningai veiksime. O tą vieningą veikimą galime pasiekti tik tvirtai organizuoti. Šioje vietoje kaip tik mums reikia tvirtos Lietuvos Bendruomenės.

Dažnai kalbame ir net daug laiko eikvojame svarstymui — kaip sugrąžinti į lietuviškąją bendruomenę antrosios ar trečiosios kartos lietuvius. Man atrodo, kad pirmiausia susirūpinkime neprarasti tų, kuriuos dar turime. Išlaikykime, ką turime, o jeigu tai bus tvirtas branduolys,

prie jo jungsis ir tie, kurie jau yra nutolę. Tik tiems jungtis sudarykime sąlygas. Užtat nenusigaskime, jeigu atsirastų angliška ar ispaniška kalbanti lietuvių Bendruomenės apylinkė.

Jūratė Jasaitytė

JUDAM! KRUTAMI!

— Sveikiname Korpl. Neor-Lithuania 1973-1975 vyr. valdybą, kurią sudaro: pirmininkas — Jurgis Lendraitis, vicepirmininkė — Audronė Pavilčiūtė, sekretorė — Elena Songinienė, išdinininkas — Bronius Kasakaitis, "ar-biter elegantiarum" — Romas Česas. Organizacijos ir pavieniai asmenys visą korespondenciją, liečiančią Korporaciją, prašom siųsti sekretorės vardu ir adresu: Elena Songinienė, 6142 S. Sacramento Ave., Chicago, Illinois 60629.

— Chicago studentų ateitininkų draugovės 1973-1974 metų valdybą sudaro: pirmininkas — Algis Simaitis, Daina Danilevičiūtė, Aldona Zailskaitė.

— Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjungos Ryšių centro darbo valandos: nuo pirmadienio iki penktadienio — nuo 6 val. vak. iki 9 val. vak. PLJS Ryšių centro adresas: 2423 West Marquette Road, Chicago, Illinois 60629, telefonas — 312-737-3300.

— Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjungos Ryšių centro leidžiamas žurnalas "Pasaulio Lietuvių Jaunimas" trečiasis numeris jau išėjęs. Jį galima įsigyti PLJS Ryšių

centre, 2423 West Marquette Road, Chicago, Illinois 60629. Vieno numerio kaina — 0.50 dol., metams prenumerata — 2 dol. PLJS Ryšių centre taip pat galima įsigyti ir Algio Rukšėno knygą "Day of Shame". Knygos kaina — 8 dol.

— Caracas, Venezuela, jaunimas susirinkęs į savo pirmąjį suvažiavimą išrinko naują Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos skyriaus valdybą. Valdybą sudaro: Aras Mažeika — pirmininkas, Jolanda Ibieliukaitė — vicepirmininkė, Virginija Ignatavičiūtė — sekretorė, Jūratė Kukauskaitė — išdinininkė, Rimas Mažeika — informacijos centras.

— Chicago centrinės gatvės skaito lietuviškojo jaunimo plakatus, reikalaujančius Lietuvai laisvės.

Nuotrauka L. Regio

ŠIAURĖS AMERIKOS JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS

Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjungos Ryšių centras, matydamas iš spaudos bei iš gautų laišku, kad Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga (PLJS) gana aktyviai pradeda organizuoti Pietų Amerikoje ir Australijoje, PLJS Valdybos skatinamas, 1973 m. gruodžio mėn. 28-31 dienomis šaukia Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimą. Suvažiavimas buvo pradėtas planuoti prieš keletą mėnesių ir iš pradžių buvo nutarta jį daryti uždarą — tikrai II PLJK atstovams. Dabar nutarėme suvažiavimą atidaryti visam jaunimui, ne tik atstovams, nes patyrėme, kad atstovai užmiršo savo įsipareigojimus, pasibaigus Kongreso pramogoms.

Buvo sudarytas Suvažiavimo rengimo komitetas šių asmenų: dr. Algis Norvilas — patarėjas, dr. Kastytis Jucas — pirmininkas,

Audronė Pavilčiūtė — akademinės programos komisijos pirmininkė,

Emilija Pakštaitė — vakarinių programų vedėja,

Jonas Vaznelis — administratorius,

Vidmantas Čamarka — išdinininkas.

Daiva Vaitkevičiūtė — registracija,

Jūratė Petraitytė — nakvynių komisija,

Jūratė Jasaitytė — informacija, Mindaugas Griauzdė — narys.

Suvažiavimo tikslai: nusistatyti konkrečius veiklos uždavinius vieningai Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimo veiklai; sustatyti ir pritaikyti Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungą Šiaurės Amerikai.

Data: 1973 m. gruodžio mėn.

centre, 2423 West Marquette Road, Chicago, Illinois 60629. Vieno numerio kaina — 0.50 dol., metams prenumerata — 2 dol. PLJS Ryšių centre taip pat galima įsigyti ir Algio Rukšėno knygą "Day of Shame". Knygos kaina — 8 dol.

— Caracas, Venezuela, jaunimas susirinkęs į savo pirmąjį suvažiavimą išrinko naują Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos skyriaus valdybą. Valdybą sudaro: Aras Mažeika — pirmininkas, Jolanda Ibieliukaitė — vicepirmininkė, Virginija Ignatavičiūtė — sekretorė, Jūratė Kukauskaitė — išdinininkė, Rimas Mažeika — informacijos centras.

— Chicago centrinės gatvės skaito lietuviškojo jaunimo plakatus, reikalaujančius Lietuvai laisvės.

— Chicago centrinės gatvės skaito lietuviškojo jaunimo plakatus, reikalaujančius Lietuvai laisvės.

Nuotrauka L. Regio

28-31 dienomis.

Vieta: Lietuvių Namai, Cleveland, Ohio

Akademinės programos temos: paskaitos ir simpoziumai —

1. Lietuvių išeivijos jaunimas — 10 metų perspektyvoje (paskaita),

2. Lietuvių Bendruomenė — išeivijos "spiritus movens" (simpoziumas),

3. Jaunimo organizacijų reikšmė (paskaita),

4. Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimo organizacijos (simpoziumas),

5. Jaunimo pareiga lietuvių visuomenei (paskaita),

6. Antrosios ir trečiosios kartos lietuvių jaunimo dilema (simpoziumas),

7. Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimo ateitis (paskaita).

Darbo posėdžiai ("workshops"): Kad iš suvažiavimo neiškiltų tik popieriniai nutarimai, kurie yra tikrai greitaisiomis formuluojami ir greitaisiomis pristatomi, o dar greičiau — primami, suvažiavimo dalyviai yra prašomi užrašyti į vieną iš keturių pasiūlytų darbo posėdžių ("workshops").

Darbo posėdžių temos:

1. Mažosios kolonijos — konkrečių veiklos uždavinių ieškojimas,

2. Didžiosios kolonijos — konkrečių veiklos uždavinių ieškojimas,

3. Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjungos struktūros sustatymas Šiaurės Amerikai,

4. Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimo sąjungos užmojai vieneriems metams.

Darbo posėdžių tikslas — sustatyti konkrečius veiklos uždavinius Šiaurės Amerikos jaunimui vieneriems metams. Dalyviai yra prašomi iš anksto užsiregistruoti kokiąje srityje jie norėtų dalyvauti.

Darbotvarkė: Registracija prasidės gruodžio mėn. 28 d. (penktadienį) 6 val. vak. ir tęsis iki gruodžio mėn. 29 d. (šeštadienio) 3 val. p. p.

Vienos dienos provizorinė darbotvarkė:

10 val. ryto — paskaita-simpoziumas,

11 val. ryto — darbo posėdis,

12.30 val. p. p. — pietūs,

2 val. p. p. — paskaita-simpoziumas,

3.30 val. p. p. — darbo posėdis,

5.30 val. p. p. — bendras darbo posėdis,

7.30 val. vak. — vakarienė,

8.30 val. vak. — vakarinė programa.

(Darbotvarkė bus keičiama, reikalui esant).

Registracijos mokestis: Nustatytas registracijos mokestis — 15 dol. Registracijos mokestis padengia šeštadienio, sekmadienio ir pirmadienio pietus bei vakarinių programų išlaidas. Taip pat padengia ir Naujųjų Metų sutikimo bilietus. Likutis bus vartojamas paskaitininkų atvykimo išlaidoms padengti.

Registruotis galima PLJS Ryšių centre pridėtu adresu ar telefonu. Suvažiavimo rengimo komitetas būtų dėkingas, jeigu suvažiavimo dalyviai iš anksto sumokėtų nustatytą registracijos mokestį, tačiau tai nėra būtina.

Nakvynės: Clevelande yra sudarytas nakvynių komitetas, kuriam vadovauja Jūratė Petraitytė. Komitetas rūpins nakvynes tik iš anksto užsiregistravusiems. Nenorintiems apsigyti privačiuose namuose, iš anksto pranešus, bus sudaromos sąlygos apsigyti artimiausiame viešbutyje.

Atstovai: Jeigu II PLJK atstovas negali dėl tam tikrų priežasčių šio suvažiavimo dalyvauti, jis yra prašomas įpareigoti atsa-

Laisvojo pasaulio lietuviškasis jaunimas demonstruoja prieš rusišką imperiją. Nuotrauka L. Regio

ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMAS

Šiaurės Amerikos lietuvių studentų sąjungos suvažiavimas įvyks Padėkos dienos savaitgalį, lapkričio mėn. 21-24 dienomis, Sheraton-Cadillac Hotel, Detroit, Michigan. 1973 LSS Suvažiavimo rengimo komitetas sudaro: Robertas Selenis — pirmininkas, Karolė Veselkaitė ir Dalia Čechūraitė — sekretorės, Aida Smalinskaitė — registracija.

Programa

Trečiadienis (lapkričio mėn. 21 d.) 4 val. p. p. — 10 val. vak. — Registracija.

Ketvirtadienis (lapkričio mėn. 22 d.)

10 val. r. — Neoficialus atidarymas — J. L. Hudson Padėkos dienos paradas.

1 val. p. p. — Oficialus atidarymas,

1.30 val. p. p. — Mano parodos atidarymas,

4.30 val. p. p. — Wayne State lietuvių klubo darbų pristatymas,

8 val. vak. — Šokiai: gros Inner Sleeve orkestras.

Penktadienis (lapkričio mėn. 23 d.)

11.00 val. ryto — Lietuvių pasiekimai plačiame pasaulyje (etninio grupių atgimimo fenomenas Šiaurės Amerikoje) — paskaitą skaitys dr. Viktoras Stankus,

1.30 val. p. p. — Lietuvos studentas: praeities ir dabarties analizė — paskaitą skaitys Antanas Kučys,

3.00 val. p. p. — Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga — Kas? Kur? Kaip? — paskaitą skaitys Jūratė Jasaitytė,

kingą asmenį jo vietą užimti. Įpareigojimas turi būti pristatomas registracijos metu (penktadienį, šeštadienį) raštu. Įpareigojimas asmuo yra prašomas iš anksto užsiregistruoti.

Jei kiltų kokių klausimų ar neaiškumų, prašome rašyti ar skambinti.

PLJS Ryšių centras

2423 West Marquette Road

Chicago, IL 60629

312-737-3300

4:30 val. p. p. — Lietuvos tautodailė (skaidrės) — Antanas Tamošaitis,

8:30 val. vak. — Šokiai: gros Vytauto Petrausko orkestras,

10:00 val. vak. — Studentų talentų programa — globoja Detroito studentų oktetas,

12:00 vidumaktis — Akordeonų karalystės linksma vakaris.

Šeštadienis (lapkričio mėn. 24 d.)

11:00 val. ryto — Lietuvių universitetinių klubų veiklos simpoziumas,

1:00 val. p. p. — Pirmas darbo posėdis,

2:00 val. p. p. — Vakarų pasaulio radijo transliacijos Lietuvos — paskaitą skaitys Juozas Laučka,

3:30 val. p. p. — Antras darbo posėdis,

7:00 val. vak. — Banketas — pasirodo "Antras kaimas", šilta vakarienė, šokiai: gros Atžalyno orkestras.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.

4:30 val. p. p. — Lietuvos tautodailė (skaidrės) — Antanas Tamošaitis,

8:30 val. vak. — Šokiai: gros Vytauto Petrausko orkestras,

10:00 val. vak. — Studentų talentų programa — globoja Detroito studentų oktetas,

12:00 vidumaktis — Akordeonų karalystės linksma vakaris.

Šeštadienis (lapkričio mėn. 24 d.)

11:00 val. ryto — Lietuvių universitetinių klubų veiklos simpoziumas,

1:00 val. p. p. — Pirmas darbo posėdis,

2:00 val. p. p. — Vakarų pasaulio radijo transliacijos Lietuvos — paskaitą skaitys Juozas Laučka,

3:30 val. p. p. — Antras darbo posėdis,

7:00 val. vak. — Banketas — pasirodo "Antras kaimas", šilta vakarienė, šokiai: gros Atžalyno orkestras.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.

Registracijos mokestis, apimamas SALSS nario mokestį ir šio suvažiavimo vakarinių programų mokestį — 16 dol.